

AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE
HUDEBNÍ A TANEČNÍ FAKULTA

HUDEBNÍ UMĚNÍ
JAZZOVÁ HUDBA

DIPLOMOVÁ PRÁCE

**ANALÝZA STYLU KURTA ROSENWINKELA NA ALBU OUR
SECRET WORLD**

Jan Lacina

Vedoucí práce: MgA. Jaromír Honzák

Oponent práce: B. M. David Dorůžka

Datum obhajoby: 14. června 2022

Přidělovaný akademický titul: MgA.

Praha, 2022

ACADEMY OF PERFORMING ARTS IN PRAGUE

MUSIC AND DANCE FACULTY

Art of Music

Jazz Music

DIPLOMA THESIS

**ANALYSIS OF KURT ROSENWINKEL STYLE ON THE
ALBUM OUR SECRET WORLD**

Jan Lacina

Thesis Supervisor: MgA. Jaromír Honzák

Thesis Opponent: B. M. David Dorůžka

Date of thesis defence: June 14th, 2022

Academic title granted: MgA.

Prague, 2022

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma

Analýza stylu Kurta Rosenwinkela na albu Our Secret World

vypracoval samostatně pod odborným vedením vedoucího práce a s použitím uvedené literatury a pramenů.

Praha, dne

Jan Lacina

Upozornění

Využití a společenské uplatnění výsledků společenské práce, nebo jakékoliv nakládání s nimi je možné pouze na základě licenční smlouvy, tj. souhlasu autora a AMU v Praze.

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá stylem amerického kytaristy Kurta Rosenwinkela. Konkrétně na albu *Our Secret World* z roku 2010. Zde vystupuje Rosenwinkel jako hlavní sólista a je doprovázen jazzovým orchestrem Orquestra Jazz de Matosinhos. Těžiště práce leží především v analýze Rosenwinkelových improvizací. Hlavním zdrojem k analýze je zvuková nahrávka a transkripce pořízené autorem práce. Autor zkoumá Rosenwinkelův moderní improvizací jazyk jak z pohledu jazzového hudebníka, tak z pohledu kytaristy. Práce analyzuje deset kytaristových sól a jednu introdukci. Dále jsou přiloženy notové zápisy jednotlivých skladeb. Nejedná se o přepisy celých orchestrálních aranžmá, ale o základní melodicko-harmonická témata skladeb, ze kterých materiál pro improvizace vychází. Práce zprostředkovává praktické nástroje všem, kteří chtějí proniknout do tajů hry Kurta Rosenwinkela a moderní jazzové improvizace.

Abstract

The Diploma thesis deals with the style of the American guitarist Kurt Rosenwinkel on the album *Our Secret World* from 2010. Here Rosenwinkel appears as the principal soloist and is accompanied by the Orquestra Jazz de Matosinhos. The focus of the work lies primarily in the analysis of Rosenwinkel's improvisations. The main source for analysis is the audio recording and transcription made by the author himself. The author investigates Rosenwinkel's modern improvisational language from the perspectives of a jazz musician and a guitarist. The work analyzes ten guitarist solos and one guitar introduction. The notation of individual compositions is also attached. These are not transcriptions of entire orchestral arrangements, but the basic leadsheets of the compositions on which the material for improvisation is based. The work provides practical tools to all who are interested in Kurt Rosenwinkel's guitar approach and modern jazz improvisation.

Klíčová slova

Kurt Rosenwinkel, moderní jazz, jazzová improvizace, kytara, transkripce, big band, jazzová kompozice

Key words

Kurt Rosenwinkel, modern jazz, improvisation, guitar, transcriptions, big band, jazz composition

Obsah

Úvod	1
1. TEORETICKÁ ČÁST	2
1. 1 Album Our Secret World	2
1. 2 Kurt Rosenwinkel – životopis	4
2. PRAKTICKÁ ČÁST	5
2. 1 Our Secret World	5
2. 1. 1 Forma skladby.....	5
2. 1. 2 Analýza sóla	8
2. 2 The Cloister	18
2. 2. 1 Forma skladby.....	18
2. 2. 2 Analýza prvního sóla.....	23
2. 2. 3 Analýza druhého sóla	32
2. 3 Zhivago	35
2. 3. 1 – Introdukce.....	35
2. 3. 2 – Forma skladby.....	37
2. 3. 3 – Analýza sóla	41
2. 4 Dream of the Old	53
2. 4. 1 Forma skladby.....	53
2. 4. 2 Analýza prvního sóla.....	58
2. 4. 3 Analýza druhého sóla	68
2. 5. Turns	72
2. 5. 1. Forma skladby	72
2. 5. 2. Analýza sóla	76
2. 6. Use of Light	83
2. 6. 1 Forma skladby.....	83
2. 6. 2 Analýza sóla	85
2. 7 Path of the Heart	95
2. 7. 1 Forma skladby.....	95
2. 7. 2 Analýza prvního sóla.....	97
2. 7. 3 Analýza druhého sóla	102

Závěr.....	105
Seznam použitých pramenů.....	107

Úvod

Předmětem této práce je popsat hru amerického kytaristy Kurta Rosenwinkela na albu *Our Secret World* z roku 2010, na kterém je doprovázen portugalským big-bandem *Orquestra Jazz de Matosinhos*. Společně zde interpretují kytaristovy kompozice, ve kterých je Rosenwinkel hlavním improvizujícím sólistou. Těžiště práce tedy leží především v analýze improvizovaných sól Kurta Rosenwinkela. Důležitou složkou skladeb je také orchestrální aranžmá. Jeho rozbor by vydal na samostatnou práci, takže se mu věnuji pouze tam, kde je to nutné pro pochopení formy skladby nebo nálady.

Diplomová práce je maximálně praktická. V teoretické části obsahuje základní informace o albu a krátký životopis Kurta Rosenwinkela. V praktické části jsou představeny jednotlivé skladby nejprve krátkým popisem a následně podloženy zjednodušeným notovým zápisem (tzv. Leadsheet). Hlavními zdroji, se kterými pracuji, jsou zvukové nahrávky a vlastní transkripce vybraných částí alba. Následuje analýza kytaristových sól. Těm se věnuji jak optikou jazzového hudebníka obecně, tak optikou kytaristy. Na konci každé analýzy je přiložena transkripce celého sóla. Vybrané fráze jsou zapsány kromě not i ve formě tabulatury a zakomponovány do textu. Upozorňuji, že ve všech případech užívám angloamerické označování tónů B a Bb. Celkem se v práci nachází deset analýz sól a jedna analýza introdukce. Některé hudební a kytarové principy se v sólech opakují. Někdy tedy odkazuji na předchozí analýzy. Jindy se jimi zaobírám znovu, protože Rosenwinkel dokáže v mnoha případech pracovat se stejnými koncepty kreativně.

Hlavním cílem práce je získat vhled to mysli Kurta Rosenwinkela jako představitele moderní jazzové improvizace a jako kytaristy. Doufám, že práce dokáže poskytnout praktické nástroje k pochopení a aplikaci analyzovaných jevů v praxi.

1. TEORETICKÁ ČÁST

1. 1 Album *Our Secret World*

Album *Our Secret World*¹ je výsledkem spolupráce Kurta Rosenwinkela a portugalského Orquestra Jazz de Matosinhos. Spolupráce mezi kytaristou a orchestrem započala v roce 2008 a vyvrcholila vydáním společného alba v roce 2010. V průběhu let přibylo několik dalších aranží Rosenwinkelových skladeb. Rosenwinkel s Orquestra jazz de Matosinhos příležitostně vystupuje dodnes.²

Na albu se nacházejí Rosenwinkelovy starší skladby v orchestrálním aranžmá a kytarou jako hlavním sólovým nástrojem. Skladby *Zhivago*, *Use of Light* a *Path of the Heart* pochází z alba *The Next Step*. Skladba *Our Secret World* z alba *Heartcore*, *The Cloister* z alba *Deep Song* a *Dream of the Old* z alba *The Enemies of Energy*. Skladba *Turns* je nahrána na nevydaném albu *Under It All*. Autory aranží jsou Carlos Azevedo, Pedro Guedes (*Use of Light*) a Ohad Talmor (*The Cloister*, *Path of the Heart*)³. Na stránce Bandcamp⁴ lze zakoupit noty jednotlivých aranží. Bohužel jsou poměrně drahé, a tak jsem si je nemohl dovolit koupit.

Album bylo nahráno během tří dnů v září 2009 a vydáno v roce 2010 u vydavatelství Wommmusic⁵. Mimo krátká sóla saxofonu a bicích ve skladbě *Turns* je Rosenwinkel jediným sólistou na albu. Díky svému virtuóznímu stylu a osobitému zvuku se Rosenwinkel dokáže v orchestru bez problému prosadit. Kromě přednesu většiny témat je kytara zapojena i do vypsanych speciálů či introdukcí orchestru. Kromě desíti sóla a jedné introdukce, které budou v této práci rozebírány, je na albu mnoho dalšího prostoru pro kytaru. Například kadence na konci skladby *Use of Light* nebo v polovině skladby *Path of the Heart*.

¹ KURT ROSENWINKEL AND OJM. *Our Secret World*. [CD]. Wommmusic, WOM0003, 2010.

² Orquestra Jazz de Matosinhos & Kurt Rosenwinkel. In: allmusic.com. [online].[cit. 29.4.2022]. Dostupné z: <https://www.allmusic.com/artist/kurt-rosenwinkel-mn0000115399/biography>

³ *Our Secret World*. In: orquestrajazzdematosinhos.bandcamp.com. [online].[cit. 29.4.2022]. Dostupné z: <https://orquestrajazzdematosinhos.bandcamp.com/album/our-secret-world>

⁴ <https://orquestrajazzdematosinhos.bandcamp.com/album/our-secret-world-full-album-digital-music-sheet>

⁵ *Our Secret World*. In: orquestrajazzdematosinhos.bandcamp.com. [online].[cit. 29.4.2022]. Dostupné z: <https://orquestrajazzdematosinhos.bandcamp.com/album/our-secret-world>

Rosenwinkel také obohacuje melodie skladeb, což je často zřetelné ve hře závěrečných témat.

Dle videa⁶ ke skladbě Zhivago byla deska nahrána na pololubovou kytaru D´Angelico a lampový zesilovač Fender Deluxe Reverb. Rosenwinkel často používá na hru témat čistý zvuk a na sóla zkreslený. Na videu lze v čase 0:17 vidět kytarový efekt distortion Rat značky ProCo. Jediná dvě sóla na čistý kanál jsou ve skladbě Path of the Heart. Ve zvuku kytary lze slyšet užití efektů reverb a delay. Ve skladbě Dream of the Old také volume pedál. Využití kompresoru a ekvalizéru lze předpokládat, ale nelze objektivně potvrdit. Ke zvuku kytary je také přimíchán zvuk Rosenwinkelova falzetu.

V Orquestra Jazz de Matosinhos na albu hrají:⁷

Saxofony, klarinety, flétna:

José Luis Rego, João Pedro Brandão, João Mortágua, Nuno Pinto, Mário Santos, Jose Pedro Coelho, Rui Teixeira

Trubky:

Nick Marchione, Erick Poirrier, Rogério Ribeiro, José Silva, Susana Santos Silva

Trombony:

Michael Joussein, Álvaro Pinto, Daniel Dias, Gonçalo Dias

Piano: Abe Rábade, Carlos Azevedo

Kontrabas: Demian Cabaud

Bicí: Marcos Cavaleiro

Dirigenti: Carlos Azevedo, Pedro Guedes

⁶ Zhivago - OJM + KURT ROSENWINKEL. In: youtube.com. [online].[cit. 29.4.2022]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=aiw8CTK2o_Q. Kanál uživatele Orquestra Jazz de Matosinhos

⁷ Our Secret World. In: orquestrajazzdematosinhos.bandcamp.com. [online].[cit. 29.4.2022]. Dostupné z: <https://orquestrajazzdematosinhos.bandcamp.com/album/our-secret-world>

1. 2 Kurt Rosenwinkel – životopis

Kurt Rosenwinkel se narodil v americkém městě Philadelphia v roce 1970.⁸ Vyrůstal v hudební rodině. Jeho prvním nástrojem bylo piano, na které začal hrát z popudu rodičů v devíti letech. Od dvanácti let se věnoval jazzové kytáře. Jeho spolužáky na Philadelphia High School for Creative and Performing Arts byli například Christian McBride nebo Joey DeFrancesco. Na Berklee College of Music v Bostonu strávil dva roky. Poté školu kvůli angažmá v kapele Garyho Burtona opustil. Od té doby sídlil v Brooklynu a spolupracoval s hudebníky jako Mark Turner, Brian Blade nebo Seamus Blake. V roce 1995 obdržel Composer's Award nadace National Endowment for the Arts.

Jako leader debutoval v roce 1996 albem *East Coast Love Affair*, následované albem *Intuit* 1998. Na těchto komorních nahrávkách převážně jazzových standardů je zachycena rodící se kreativita a harmonicky bohaté hudební vyjadřování. V tomto období se také objevoval jako sideman na albech Chrise Cheeka, Paula Motiana nebo Larryho Goldingse.

Na přelomu století podepsal Rosenwinkel kontrakt s vydavatelstvím Verve Records. V tomto období vydal řadu úspěšných alb jako *The Enemies of Energy* (2000), *The Next Step* (2000), *Heartcore* (2003) nebo *Deep Song* (2005). Na těchto albech se nachází převážně kytaristova autorská tvorba. Na konci tohoto období se Rosenwinkel přestěhoval do Německa, kde dělil svůj čas mezi koncertování a pedagogickou činnost na Hochschule für Musik Hanns Eisler v Berlíně.

V roce 2009 přešel k vydavatelství Wommmusic. V témže roce vydal triové album *Reflections*. O rok později následuje *Our Secret World* a v roce 2012 obsáhlé album *Star of Jupiter*. O pět let později v roce 2017 založil vlastní label Heartcore Records a vydal brazilskou hudbou ovlivněné album *Caipi*. V roce 2020 vydal triovou desku méně hraných jazzových standardů *Angels Around*. V triu účinkují basista Dario Deidda a bubeník Gregory Hutchinson. V roce 2022 nahrál sólové album *Kurt Rosenwinkel Plays Piano*, kde reflektuje svůj celoživotní vztah ke klavíru.

⁸ Zpracováno podle: COLLAR, Matt. Artist biography. In: allmusic.com. [online].[cit. 29.4.2022]. Dostupné z: <https://www.allmusic.com/artist/kurt-rosenwinkel-mn0000115399/biography>

2. PRAKTICKÁ ČÁST

2. 1 Our Secret World

2. 1. 1 Forma skladby

Skladba *Our Secret World* pochází z Rosenwinkelova alba *Heartcore* (2003).⁹ Jedná se o dvačtyřicetitaktové téma ve 4/4 taktu s krátkou pětitaktovou introdukcí. Po krátkém úvodu bicích téma uvádí fráze složená z rozkladu akordů Dbm6/9 a F dur. Dechové nástroje ji hrají v tzv. komplementárním rytmu, což je velmi efektní. Tématem je táhlá melodie procházející poměrně komplexní harmonií. Nelze říci, že téma je v určité tónině. Nicméně často se opakují akordy z Des dur a její paralelní Bb moll. Například Dbmaj7, Bbm7b13, Db/F, Fm, Fm7b13, Gbmaj7#11. Poměrně mnoho akordů, jenž zazní ve formě tématu, je v sólové formě nahrazeno jinými.

Po tématu improvizuje Rosenwinkel dva chorusy sóla. Závěrečné téma je v 19. taktu bez přípravy transponováno o půltón výše. V této podobě pokračuje až do konce skladby. Poté následuje krátká coda uvedena energickou frází Rosenwinkela nad akordem Dbmaj7#5. Zde je předveden funkční způsob melodického vyjádření znějící harmonie. Nejprve rozkládá kvintakord Des zvětšený, poté přejde k rozkladu kvintakordu F dur. To odpovídá častému označení tohoto typu akordu jako F/Db.

⁹ ROSENWINKEL, Kurt. *Heartcore*. [CD]. Verve Records, 0731458977629, 2003.

Our Secret World (z alba Our Secret World - 2010)

Leadsheet

Kurt Rosenwinkel

arr. Carlos Azevedo

album Our Secret World (2010) Wommusic WM0003

Transkripce: Jan Lacina

♩ = 115

Jazz Guitar

Bicí 3 takty intro

8va

6 **A** Db-6/9 Cm7(sus4) DbΔ7 F7sus4

10 EΔ7(#11) Bb-7(b13) Eb7(#11) B9

8va

Sólová forma: Ab7sus4 D7alt. Fm7(sus4)

14 GΔ7(#11) DbΔ7 D7(#9)

18 B7(#9) Bb-sus4 Eb7(sus9) Eb/Ab Db/Gb

22 Ab7sus4 Fm GbΔ7(#11) D7(#11) Dm(Δ9)

26 F- Bbm7 A-7 AbΔ7 GbΔ7(#11)

30 F- Eb-7 G-7 C7(sus9) B9

34 AbΔ7 Bb7(sus4) Ab-7(b13) /F# /E

2 **B**

37 $E\flat\Delta 6$ $D\flat\Delta 6/9$ $E\Delta 7/B$ $A\flat\Delta 7$
 $A\flat\Delta 7/B\flat$

J. Gtr.

41 F^- $F^-7(b6)$ $G\flat\Delta 7(\#11)$

J. Gtr.

45 $E\flat-7$ $D-7$ $D\flat 7SUS4$ $C\Delta 7(\#5)$

J. Gtr.

Sólo na formu AB
 Závěrečné téma od taktu 19 až do taktu 47 o 1/2 tónu výše

48 $D\flat\Delta 7(\#5)$ *8va*

J. Gtr.

50 D
 E $F\#m11$ $D\flat 7(\#9)/D$

J. Gtr.

2. 1. 2 Analýza sóla

Sólo je uvedeno rychlým rozkladem zvětšeného kvintakordu E, což poměrně jasně vyjadřuje znějící Cmaj7#5. Šestnáctinová fráze je hrána přes všech šest strun. Podíváme-li se jak je rozvržena na kytarovém hmatníku, vidíme jasný vzorec. 1 nota na strunu + 2 noty na strunu atd. až do poslední noty. Aby Rosenwinkel docílil ohromující rychlosti, hraje vše, co je možné, příklepem levé ruky - tzn. každou třetí notu fráze. Existují i další možnosti, jak zahrát tento rozklad, ale legato levé ruky je na nahrávce zřetelně slyšitelné. Pro dosažení kýžené rychlosti se mi nejvíce osvědčil následující prstoklad levé ruky: 2. prst, 1. prst, příklep na 3. prst. Fráze je na hmatníku ve vyšších polohách, takže není problém třetím prstem na notu dosáhnout nebo skočit. Pokud zkusím nahradit 3. prst malíčkem, fráze se stává těžkopádnou. Pravá ruka může hrát vše úhozem dolů sklouznutím na další strunu, tzv. sweep (ukázka č. 1).

Sólo Our Secret World takty 1-3

Cmaj7#5

iz.guit.

TAB

Ukázka č. 1, zdroj: autor

V pátém taktu slyšíme na akordu F7sus4 sled not, který evokuje vyjádření dominanty F7 směřující do tóniky Bb moll. Dokonce obsahuje charakteristický rozvod malé nóny akordu F7 do kvinty akordu Bbm. Vysvětlení se nabízí dvojí. Za prvé se Rosenwinkel na některých akordech podvědomě pohybuje v oblasti Des dur/Bb moll. Druhý pohled bere v potaz celkovou koncepci znějící harmonie. Tón d, který by mohl zaznít na akordu F7sus4 nesedí do žádného akordu od taktu 2 až do taktu 10. Je možné, že Rosenwinkel sleduje hraním větší celek a nejen každý „box“ nově znějícího akordu. Tím může tvořit určitou hudební náladu.

Jak jsme se přesvědčili v první frázi sóla, moderní improvizace může efektivně používat poměrně jednoduché vyjadřovací prostředky a přitom znít zajímavě. To lze pozorovat v taktech 10-11. Na Ab7sus4 zazní rozklad akordu Ab7. Akord D7alt. je vyjádřen tóny d, fis, as, c. To je rozklad septakordu D7b5 a taktéž

Ab7b5. O společné tóny tedy není nouze. Jak ukáži v dalších částech práce, jedná se o Rosenwinkelův poměrně často užívaný koncept.

V taktech 12-14 jsou měnící se akordy spojeny skrze tóny společné jejich akordickým stupnicím. Akord Dbmaj7 končí jeho nónovým rozkladem. Velká nóna akordu Dbmaj7 je zároveň malou nónou akordu D13b9#9. Následně hraje Rosenwinkel zmenšenou stupnici směrem dolů i přes další akord B7#11#9. Tato stupnice je oběma akordům společná. K akordu Bbmsus4 se dostane rozvodem tónu fis do f. Díky symetrii zmenšené stupnice lze nad tímto rozvodem uvažovat jako F7 do Bbm.

V taktu 24 je akord Abmaj9 vyjádřen v jazzu poměrně tradičním způsobem. Akordické tóny prima, tercie a kvinta jsou obaleny diatonickým půltónem z vrchu a chromatickým zespod. Při improvizaci na akordy Fm9 a Ebm9 využívá Rosenwinkel taktéž známou techniku. Tvoří fráze na akordy Abmaj7 a Gbmaj7. To dává mollovým akordům charakteristickou nónovou barvu. Následující akord Gm7 už je vyjádřen mollovou pentatonikou od g. Lze si také všimnout, že poslední tři tóny fráze na Ebm9 jsou zároveň tóny pentatoniky g moll. Jedná se o vydařené spojení poměrně vzdálených akordů.

V taktu 33 zní na akordu Ebmaj7 stejnojmenná durová pentatonika. Akord Fm7b13 v taktech 37-39 odpovídá aiolskému módu. Během tří taktů Rosenwinkel používá různé techniky na vyjádření této barvy. Nejprve uvažuje kolem akordu Des dur. Poté chvíli v f moll. Zazní také rozklad akordu Bbm7 (nad kterým lze uvažovat jako Db6). Základní tón akordu je F, takže díky tomuto mixu zazní jak mollová tercie, tak malá sexta aiolského módu. Tento akord leží na třetím stupni stupnice Des dur. Pokud chci vyjádřit aiolský mód, je výhodné přemýšlet nad durovým akordem nebo septakordem o tercii níž (v daném módu). Ve spojení se základním tónem bude aiolská barva přesvědčivě vyjádřena.

Dalším příkladem zjednodušeného uvažování může být takt 40. Na akord Gbmaj7#11 hraje Rosenwinkel nejprve stupnici Des dur od základního tónu. Poté zahraje rozklad akordu Dbmaj7. Je samozřejmé, že akordická stupnice patřící tomuto akordu Ges lydická je stupnice Des dur hraná od čtvrtého stupně. Ovšem uvažuje-li hudebník nad frází v Des dur, hudba dostává nádech tajemna. Zaznívají známé melodické obraty ale v jiném barevném „světě“. S trochou

fantazie lze i frázi v taktu 20 považovat za ukotvenou v Des dur nad basem Ges. Technicky je tón des kvintou, tón f velkou septimou, tón as nónou, a tón c zvětšenou kvartou akordu Gbmaj7#11.

V posledním taktu prvního chorusu lze najít dva zajímavé koncepty. Prvním je velmi rychlá hra stupnice Des mixolydické jedním směrem využívající legato levé ruky. Na hmatníku je rozvržena tak, aby se na jednu strunu vešly vždy tři tóny stupnice. Stačí zahrát první tón na nové struně a o zbývajících dva se postará levá ruka. Fráze tak působí vzdušně, protože není zatížena úhozem trsátka na každém tónu. Zároveň připomíná jazzové frázování na dechové nástroje, kde nemají všechny noty stejné nasazení a artikulaci. Dalším konceptem je vytvoření fráze z hmatu akordu na znějícím Cmaj7#5 (ukázka č. 2). Rosenwinkel rozkládá tóny voicingu v různém pořadí a fráze končí rozkladem kvintakordu E dur. Tón e je tercií, tón gis zvětšenou kvintou a tón b septimou akordu Cmaj7#5. Často se tento akord zapisuje jako E/C.

Sólo Our Secret World takty 42-43

Ukázka č. 2, zdroj: autor

Harmonické a kytarové myšlení se setkává také v taktu 47. Rosenwinkel vyjadřuje akord F7sus4 pětitónovým rozkladem f, a, bb, c, eb. Jedná se vlastně o dominantní septakord s přidanou kvartou. Rozklad se zde nenachází v jednoduché podobě, spíše je z něj vytvořena zajímavá fráze. Pro zajímavost jsem doplnil možný prstoklad (ukázka č. 3).

Solo Our Secret World takty 47-49

F7sus4 **EMaj7#11**

8va -----

Ukázka č. 3, zdroj: autor

Zajímavé je, že tento rozklad lze symetricky a pohodlně zahrát v rozsahu všech strun. Shora směrem dolů by to vypadalo následovně: na první struně zahrají noty c, bb, a. Na druhé f a eb. Stejně tóny zahrají na 3. a 4. struně a ještě jednou na 5. a 6. struně. Výsledkem je fráze přes všechny struny. Tento postup lze zahrát symetricky ještě jedním způsobem (ukázka č. 4).

F7sus4

Ukázka č. 4, zdroj: autor

Na rozhraní taktů 49-50 lze vidět, jak se Rosenwinkelovi daří pomocí legata levé ruky dostat rychle na vzdálená místa kytarového hmatníku. Nejprve na jedné struně provede odtah o velkou tercii a následně dokonce o kvartu. Tím se během fráze bez pauzy dostane z XIII. polohy do VII. Zajímavá je melodie z tónů f, g, a, c nad akordem Eb7#11, což mu dodává charakteristickou barvu. Melodický materiál je z Bb moll melodické. Rosenwinkel tedy mohl uvažovat takto: F dur nad akordem Eb7, nebo rozklad akordu Bbmaj9. Z praxe si dovoluji tvrdit, že žádný způsob není „správný“. Pokud jazzový hudebník oplývá zásobou hudebních prvků na akord Eb7#11, (např. rozklad akordu od tercie k nóně, Bb moll melodická stupnice, upper structure F nad Eb7, fráze oblíbeného hudebníka) pak mu nic nebrání kreativně a často nevědomě kombinovat tyto prvky (ukázka č. 5).

Sólo Our Secret World takty 50-53

B^bm7^b13 **E^b7#11**

8va

B9

Ukázka č. 5, zdroj: autor

Nad akordem B9 v taktu 51 se nachází efektní rozklad akordu. Jelikož se na albu vyskytuje v různých podobách mnohokrát, budu jej analyzovat později.

V taktu 52 lze vidět velmi virtuózní běh přes celý hmatník na akordu D7alt., který se vlévá do Dbmaj7. Na první poslech se jedná o kombinace kvintakordů D a As. Na strunách 6. a 5. zní D dur, 5. a 4. As Dur, 4. a 3. D dur, 3. a 2. As dur, 2. a 1. D dur. Při podrobnějším poslechu však dvě noty nesedí. Poslední sextola první doby je as a nikoli předpokládané es. Nabízím jednoduché vysvětlení. Tento pattern má na kytarovém hmatníku následující vzorec: prima kvintakordu na hlubší struně, poté tercie na vyšší struně a příklep legatem levé ruky na kvintu. Rosenwinkel se pravděpodobně na kvintu akordu Ab netrefil a přiklepl primu na stejném pražci (ale na jiné struně). Ve třetí sextole druhé doby zní bb místo a. To je o pražec vedle což taky může znamenat drobnou nepřesnost. Každopádně myslím, že záměrem je hrát opravdu tyto dva kvintakordy. Ve vysokém tempu se jeví nesouměrné variování DNA fráze jako nepravděpodobné. Dále příkládám důkaz čistě zahrané fráze z alba *Angels Around* (2020).¹⁰ Ve skladbě Charlese Minguse *Self Portrait in Three Colours* zahraje v čase 4:32 Rosenwinkel totožnou frázi o kvartu níž (střídá kvintakordy A a Eb ve stejném sledu). Jako prstoklad levé ruky pro hru jednotlivých kvintakordů se mi nejvíce osvědčil 2. prst, 1. prst

¹⁰ KURT ROSENWINKEL TRIO. *Angels Around*. [CD]. Heartcore Records, HCR08, 2020.

a příklep 3. prstem. Příklep 4. prstem rychlé provedení fráze ztěžuje (ukázka č. 6).

Sólo Our Secret World takt 53
D7alt.

T
A
B

Ukázka č. 6, zdroj: autor

Poslední frází, kterou se v tomto sóle budu zabývat z pohledu kytaristy, je rychlý sestup po zmenšené stupnici v taktech 55–56. Tato stupnice je společná znějícím akordům D7b9#9 a B7#11#9. Rozvržení na hmatníku odpovídá čtyřem notám na strunu. Rosenwinkel přelétne přes všech šest strun a skončí na primě následujícího akordu Bbm7sus4. Na základě soustředěného poslechu a experimentování jsem určil pravděpodobný prstoklad pro tento velmi rychlý běh. Z nahrávky lze zřetelně slyšet, že každá druhá nota není hrána trsátkem. Lze zkusit hrát následujícím způsobem: 4. prst – odtah na 3. prst – 2. prst – odtah na 1. prst – přechod na další strunu. Tento způsob není příliš pohodlný. Nabízím jiné řešení: 3. prst – odtah na 2. prst – 1. prst – sklouznutí prvního prstu o pražec níž. Jakmile sestup dosáhne 4. struny, vyměním 3. prst za 4. To proto, že pražce začínají být dále od sebe. Rytmicky se v této frázi kombinují šestnáctiny, šestnáctinové sextoly a šestnáctinové kvintoly. Pravděpodobně nejde o kytaristův záměr. Lze si představit, že uvažoval následujícím způsobem: „Chci vytvořit napětí, zahraji rychle stupnici a skončím na první době následujícího akordu“. Při transkripci jsem tedy musel všechny zahrané noty do taktu napasovat. Tento princip se v následujících sólech objeví mnohokrát. Nebudu jej tedy vždy detailně vysvětlovat (ukázka č. 7).

Sólo Our Secret World takty 55-57

D7#9#9 B7#11#9 Bbm7sus4

8va

13 14 15

(18) 22 19 17 16 14 13 16 15 13 12 14 13 11 10 13 12 10 9 12 11 9 8 11 10 9 8 7 6

Ukázka č. 7, zdroj: autor

Pro příklad uvádím několik rychlých, rytmicky neexplicitních frází z tohoto sóla: takty 40-42, takty 51-52, takt 63, takty 83-84.

V taktu 61 lze spatřit další příklad superpozice. Nad znějícím akordem Gbmaj7#11 improvizuje Rosenwinkel frázi v durové pentatonice As. Stejně tak fráze v taktu 70 může evokovat akord Bbmaj7 i když v harmonii zní Gm7. Nad akordem Fm7 v taktu 79 zní kvintakord Es. Pentatonický pattern z taktu 82 Rosenwinkel používá ve více sólech na albu. Bude vysvětlen v dalších kapitolách.

V tomto sóle užívá Rosenwinkel svěží mix akordických rozkladů, stupnic, jazzového jazyka a pentatonik. Ve formě se střídají lyričtější melodie s kytarovými patterny a zajímavými rozklady. Sólo je vedeno většinu času v šestnáctinových frázích. Motivicky je zajímavé rytmické přemístění v taktech 30-31. Nebo motivická myšlenka procházející měnící se harmonií v taktech 34-35. Určitou posluchačskou kotvou a zároveň vyvrcholením jsou poslední 3 takty každé sólové formy.

Our Secret World (Kurt Rosenwinkel solo from album Our Secret World)

Kurt Rosenwinkel
album Our Secret World (2010) Wommmusic WM0003

Čas: 1:38 - 4:35

Transkripce: Jan Lacina

♩ = 118

Jazz Guitar

5

J. Gtr.

9

J. Gtr.

12

J. Gtr.

15

J. Gtr.

18

J. Gtr.

21

J. Gtr.

24

J. Gtr.

27

J. Gtr.

29

J. Gtr.

31

J. Gtr.

Chords: Cmaj7(#5), D♭m9/5, Cm7(sus4), D♭maj7, F7(sus4), Emaj7(#11), B♭m7(b13), Eb7(#11), B9, A♭7(sus4), D7alt., D♭maj7, D13(#9), B7(#11), B♭m(sus4), Eb/A♭, D♭/F, B♭m(sus4), A♭7(sus4), G♭maj7(#11), D7(#11), Fm, Am7, A♭maj9, G♭maj7(#11), Fm9, Ebm9, Gm7, B9/D#, B9, A♭maj7, A♭m7(b13), /F#, /E

8va

3

3

3

3

33 $E\flat\text{maj}7$ $D\flat\text{maj}7$ $E\text{maj}7/B$ 8va

J. Gtr. $A\flat\text{maj}7$ Fm $Fm7(b13)$

36 $G\flat\text{maj}7(\#11)$

J. Gtr. $E\flat m7$ $Dm7$

41 $D\flat7(\text{sus}4)$ $C\text{maj}7(\#5)$

J. Gtr. $D\flat m\flat$ $Cm7(\text{sus}4)$ 8va $D\flat\text{maj}7$

44 $F7(\text{sus}4)$ $E\text{maj}7(\#11)$ $B\flat m7(b13)$

J. Gtr. $E\flat7(\#11)$ B^9

50 $A\flat7(\text{sus}4)$ $D7\text{alt.}$ $D^{13}(\#9)$

52 $D\flat\text{maj}7$ 8va

J. Gtr. $B7(\#11)$ $B\flat m(\text{sus}4)$

56 $E\flat/A\flat$ $D\flat/F$ $B\flat m(\text{sus}4)$

58 8va

J. Gtr.

61 $A\flat 7(\text{sus}4)$ $G\flat \text{maj}7(\#11)$ 3

J. Gtr.

63 $D7(\#11)$ Fm

J. Gtr.

65 $A\text{m}7$ $A\flat \text{maj}9$ $G\flat \text{maj}7(\#11)$ $F\text{m}9$

J. Gtr.

69 $E\text{b}\text{m}9$ $G\text{m}7$

J. Gtr.

71 $B^9/D\#$ B^9 $A\flat \text{maj}7$

J. Gtr.

73 $A\text{b}\text{m}7(\text{b}13)$ $/F\#$ $/E$

J. Gtr.

75 $E\text{b}\text{maj}7$ $D\flat \text{maj}7$ $E\text{maj}7/B$ $A\text{b}\text{maj}7$

J. Gtr.

79 $F\text{m}$ $F\text{m}7(\text{b}13)$ $G\text{va}$

J. Gtr.

82 $G\flat \text{maj}7(\#11)$

J. Gtr.

83 $E\text{b}\text{m}7$ $D\text{m}7$

J. Gtr.

84 $D\flat 7(\text{sus}4)$ $C\text{maj}7(\#5)$

J. Gtr.

2. 2 The Cloister

2. 2. 1 Forma skladby

Skladba *The Cloister* pochází z Rosenwinkelova alba *Deep Song* (2005).¹¹ Na albu *Our Secret World* je výrazně zaranžována. Skladbu uvádí dvouminutová introdukce obsahující mnoho tematických prvků. Proto bylo poměrně náročné zjistit, kde forma skladby začíná. Nakonec jsem došel k závěru, že od druhé minuty se forma shoduje s verzí na albu z roku 2005¹². Skladba je napsána v 3/4 taktu.

V introdukcí lze na začátku slyšet citaci postupu b – a, který je prostoupen celou skladbou. Dále jsou zde další citace tématu. Kolem 0:35 zní fráze z taktů 23-24. V čase 0:48 zní melodie z taktů 29-32 a v 1:00 zazní zkrácená část formy v notách označená písmenem C. Posledních dvacet vteřin introdukce Rosenwinkel volně diatonicky improvizuje. Že nejde o vypsanou melodii, dokazuje živé provedení tohoto aranžmá z roku 2013.¹³

První část tématu A1 hraje melodii saxofon s kontrabasem. Na druhou část se přidává Rosenwinkel s protihlasem. Od části A2 až do konce formy hraje melodii skladby kytara. Téma může působit až přearanžovaně. V posledních šesti taktech části A2 skladba rytmicky vytváří zdání 2/4 taktu. Část B je narušena akcenty na druhé doby v taktech 31-32 a 37-38. Celkem přesvědčivě však vpluje do části C, kde má Rosenwinkel krátké sólo na šestnáct taktů. Na akord Cm7 hraje fráze v pentatonice C moll a na akord F/C pentatoniku F dur, popřípadě rozklad kvintakordu F dur. Po čtyřtaktovém nadechnutí následuje melodie označena jako A3 působící jako oáza klidu oproti části D. Ta je vrcholem tématu. Obohacena je o kvartolové doprovodné linky a různé akcenty rytmické sekce a orchestru.

Po odeznění části D následuje kytarové sólo na části A1, A2, B a C. Následuje opakování části A3 a D. Outro je připraveno mezihrou označenou písmenem E. V části outro hraje Rosenwinkel sólo na opakující se čtyřtaktí. Skladba je

¹¹ ROSENWINKEL, Kurt. *Deep Song*. [CD]. Verve Records, 0075021034563, 2005.

¹² Na albu *Deep Song* je navíc krátké intro.

¹³ OJM & Kurt Rosenwinkel: The CLOISTER (arr. Ohad Talmor). In: youtube.com. [online].[cit. 29.4.2022]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=FmpxYfE9g4Q&ab&ab_channel=OrquestraJazzdeMatosinhos. Kanál uživatele Orquestra Jazz de Matosinhos

ukončena melodickým sestupem kytary a závěrečným disonantním akordem, který jsem označil jako polychord složený z akordů Emaj7add13 a Fmaj7#5.

The Cloister (z alba Our Secret World 2010)

Leadsheet

Kurt Rosenwinkel
 arr. Ohad Talmor
 Our Secret World (2010) Wommusic - WOM0003
 Čas: 2:00 - 9:18
 Transkripce: Jan Lacina

♩ = 110

A1

Melodie saxofon + kontrabas

J. Gtr.

5

9 Kytara protihlas k melodii

13 (8)

A2

17

21 (8)

25

The image shows a guitar leadsheet for the piece 'The Cloister'. It is in 3/4 time with a tempo of 110. The score is divided into two systems, A1 and A2. System A1 starts at measure 1 and ends at measure 16. System A2 starts at measure 17 and ends at measure 28. The score includes a saxophone and double bass melody line, and a guitar line. Chords are indicated above the staff, and melodic lines are written in treble clef. There are several triplets and slurs throughout the piece. The guitar line includes some specific techniques like 'Kytara protihlas k melodii' (guitar counterpoint to the melody) and '8va' (octave). The chords are: A-7, C7(b9), DbΔ7/G, F#/C, F#7sus4, A-(b6), CΔ7, A-7, C7(b9), EbΔ7/G, F#Δ7/C, F#7sus4, A-(b6), CΔ7, EbΔ7, B-7 (PHRYG), A7, D-9, C/Db, Gb/Bb, Eb9(#11), B-7 (PHRYG), Eb-7, FΔ7(#11), A-11.

2

29 **B** B⁹ D/C

J. Gtr.

33 F[#]-7 Sóló: B⁷ E^Δ7

J. Gtr.

Téma: B⁷ /C[#] /D[#] B⁷ C[#] E

37 8va Sóló: A-(b6) C^Δ7

J. Gtr.

D/C Téma: A-(b6) /G

41 **C** C-7 F/C 4x D^bΔ7 E^bΔ7

J. Gtr.

Kytara improvizace

49 **A3** A-7 A C⁷(b9) D^bΔ7/G F[#]/C

J. Gtr.

53 F[#]7sus4 A-(b6) C^Δ7 E^Δ7

J. Gtr.

57 A-7 E^b7(#5) C^Δ7 B7(#11)

J. Gtr.

61 G^bΔ7 A-(b6) C^Δ7 A-7 D/F[#]

J. Gtr.

Detailed description: This is a guitar score for a piece in D major. It consists of eight systems of music, each with a guitar staff and a bass staff. The score includes various chords such as B9, D/C, F#7, B7, EΔ7, A-(b6), CΔ7, C-7, F/C, DbΔ7, EbΔ7, A-7, C7(b9), DbΔ7/G, F#/C, F#7sus4, A-(b6), CΔ7, EΔ7, A-7, Eb7(#5), CΔ7, B7(#11), GbΔ7, A-(b6), CΔ7, A-7, and D/F#. The score also features melodic lines with triplets, a section marked 'Kytara improvizace' (guitar improvisation) with a '4x' repeat sign, and a '8va' (octave) marking. The piece is divided into sections labeled B, C, and A3.

D 67 Eb⁹ B^ø7 Db/Gb A⁷alt. 3

J. Gtr.

72 C^Δ7 A-7 Eb7(#5) C^Δ7 B7

J. Gtr.

78 F[#]7 F/A C^Δ7 E-7

J. Gtr.

sólo na A¹ A² B C

E 85 C^Δ7(#11)

J. Gtr.

B/F# A/B B

90 C^Δ7(#11)

J. Gtr.

Break do outro sóla...

Outro sólo

92 C^Δ7 Dm⁷ F^Δ7 B^ø7

J. Gtr.

Am⁷ C^Δ7 F^Δ7 B^ø7

Fine Opakování ad. lib.

2. 2. 2 Analýza prvního sóla

První osmitaktí začíná frází v pentatonice a moll. Jakmile se znějící akord změnil na A/C7, Rosenwinkel okamžitě naznačuje tón cis. To evokuje změnu z a moll na A dur. Akordickou stupnicí je zmenšená vyjadřující dominantu C13b9#11. V dalších dvou taktech v harmonii zní akordy Dbmaj7/G a F#/C. Rosenwinkel však hraje zřetelnou frází v Des dur. Na následujícím akordu F#7sus4 zazní fráze v cis moll (des moll). Jedná se o další změnu tónorodu, která je posluchačovu uchu zřetelná i bez doprovodných nástrojů. Je pravděpodobné, že se kromě uvažování nad jednotlivými akordy Rosenwinkel snaží hledat jednotící prvek a hladké cesty k propojení akordů.

Dalšími známými prvky jazzového jazyka v sóle jsou: rozklady akordů a moll a Bbdimmaj7 v taktech 9-10, chromatický postup od septimy ke kvintě akordu F#maj7 následovaný sestupem přes kvintu, tercii a sekundu k primě. Dále jde o rozklad akordu Cmaj7 nad Am v taktu 14, nebo superpozice fráze v Gbmaj7 nad znějícím Ebm7 v taktu 26.

O něco zajímavější je motivická fráze v taktech 18-19. Nejprve zazní kombinovaný rozklad akordu B dur nad B/A7 a poté C dur nad Dm9. Tóny b, dis a fis vyjadřují nónu, zvětšenou kvartu a tercdecimu akordu A7. Tóny c, e, g jsou septimou, nónou a undecimou akordu Dm9. Jedná se o výrazný moment sóla. Z pohledu kytaristy zaujme kombinace střídání strun a přiklepů levé ruky o tercii na jedné struně. Frázi lze zahrát mnoha způsoby, ale Rosenwinkel zvolil hru legatem tam, kde to bylo možné. Tato volba může předcházet pocitu určité mechaničnosti, která u tohoto typu fráze hrozí. Do tabulatury jsem zaznamenal pravděpodobné prstoklady levé ruky (ukázka č. 8).

The Cloister sólo. Takty 18-19

B/A7 **Dm7**

Ukázka č. 8, zdroj: autor

Akord C/Db v taktu 20 je vyjádřen rozkladem C7b9 a chromatickým obalem jeho tercie. Funkční by také bylo zahrát jen tóny kvintakordu C nad basem Des. V taktu 21 se nachází sestup po pentatonice Ges od primy k primě o oktávu níže. Je identický se stejnou frází ze sóla na Our Secret World (takt 33).

Takty 22-24 nabízejí netradiční pohled na vyjádření akordu Eb7alt. Nejdříve Rosenwinkel zahraje základní tón a tercii. Poté následují rychlé rozklady kvintakordů A a B. V jazzové teorii se tomuto způsobu říká triad pairs. Posledním je rozklad akordu Es polozmenšený. To je poměrně zajímavá superpozice. Tóny es, ges, a, des jsou primou, zvětšenou nónou, zvětšenou kvartou a septimou akordu Eb7alt. Akordy A, B a Eb halfdim lze najít ve stupnici es alterované neboli e moll melodické.

V taktu 30 je akord B9 vyjádřen řadou tónů b, dis, e, a. Jedná se o základní tón, tercii, kvartu a septimu. Zvukově připomíná barvu akordu B7sus4. Přítomnost tercie i kvarty akord tonálně ukotvuje a zároveň jej činí otevřeným. Tato fráze je zároveň symetricky rozložena po hmatníku přes všech šest strun. Na každou strunu připadají dva tóny rozkladu. Tóny a, h jsou zahrány na 6. Struně. Tóny dis a e na 5. struně. Tento vzorec se opakuje: čtvrtá struna – a, h, třetí struna – dis, e, druhá struna – a, h, první struna – dis, e. Trsátkem je každá struna zahrána jen jednou a druhý tón je přiklepnut levou rukou. Je tedy možné dosáhnout opravdu vysoké rychlosti (ukázka č. 9).

The Cloister sólo. Takty 29 - 30

The image shows a musical score for a guitar solo. The top staff is in treble clef and contains a B7 chord symbol. The melody consists of eighth and sixteenth notes with various ornaments and slurs. The bottom staff is a guitar tablature with fret numbers and fingerings (II) for each string. The tablature is as follows:

5	7	6	7	7	9	8	9	10	12	11	12
---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----

Ukázka č. 9, zdroj: autor

Ještě virtuóznější je zdánlivě nekonečný výstup z tónu c1 až na a3 (takty 31-32). Pro pochopení této graduující fráze je třeba přemýšlet jako kytarista. Samotná analýza tónů nepřinese kýžené závěry: nejdříve rozklad kvintakordu C dur, poté rozklad kvintakordu b moll, rozklad akordu F#halfdim ve formě 1 – b3 – b5 – 7 –

b9, rozklad akordu Bm7b9 ve formě 1 – b3 – 5 – 7 – b 9, ještě jednou rozklad F#halfdim a rozklad Bm7add4. Frázi je velmi těžké popsat, protože má na jednu stranu jasně daný zvukově-vizuální vzorec, ale zároveň jej nejde určit hned od začátku a také obsahuje pár odchylek. DNA fráze je složeno z šesti tónů. Pokud odmyslíme první čtyři tóny fráze, začíná vzorec na tónu b1. Průběh je b1, d1, fis1, a1, d2 a g1. Intervalicky se jedná o tercii, tercii, tercii, kvartu (vše nahoru) a kvintu dolů. První tón další šestice se nachází o půltón níže než poslední tón šestice předchozí. Cyklus pak začíná nanovo, tentokrát o strunu dál. Zde se nachází první problém. Struktura dalších tří cyklů je odlišná: čtyři tercie nahoru a kvarta dolů. Proč tomu tak je? Odpověď vidím ve spojení poslední noty s první notou dalšího cyklu. Je mezi nimi půltón. Rosenwinkel tak v prvním cyklu skáče na 4. struně z a1 až na d2. To mu umožní jít o kvintu dolů na g1 a půltónovým postupem na začátek dalšího cyklu – fis1. Kdyby použil vzorec z dalších cyklů, tak skočí jen na c2. O kvintu dolů je fis1 a začátek dalšího cyklu by byl na e2. To vlastně nezní příliš nehratelně a lze v podobném duchu pokračovat strukturou čtyři tercie a kvarta dolů. Poslední dva cykly budou v tomto případě totožné s původní frází. Proč tedy Rosenwinkel hraje tento pattern nepravidelně? Mechanická složka patternu je totiž neměnná i v případě že některé tóny budou změněny. Mechanicky je cyklus tvořen následovně: 2 noty na strunu, 1 nota na strunu, 2 noty na strunu a návrat o strunu zpět na poslední notu. Další pattern pak začíná na struně, kde předchozí skončí.

Na kytarovém hmatníku pak lze frázi vidět v ukázce č. 10 níže. Přikláním se k tomu, že je fráze poměrně jasně zkomponována a Rosenwinkel používá drobné variace. Lze se s ní setkat i v dalších sólech na albu *Our Secret World*. Totožnou frází lze vidět na živém záznamu skladby Inner Urge v čase 5:23.¹⁴ Je v ní navíc jeden tón na začátku a malá změna na posledních třech tónech. To by mohlo potvrzovat má slova výše.

¹⁴ Inner Urge | Peter Beets Trio with Kurt Rosenwinkel. In: youtube.com. [online].[cit. 29.4.2022]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=CA7XTQcriy8&ab_channel=PeterBeets. Kanál uživatele Peter Beets

Cmaj7#11

The musical score consists of two systems. The first system covers measures 31 and 32, and the second system covers measure 33. The treble clef staff contains a melodic line with various articulations: slurs, triplets, and dynamic markings (p, P). The bass clef staff shows fingerings for both hands, with a slide (sl) indicated in measure 33. A chord symbol **F#m7** is placed above the final measure.

Ukázka č. 10, zdroj: autor

V taktech 35 a 36 jsou další dvě fráze, kde se spojuje mechanické a koncepční myšlení. V taktu 35 Rosenwinkel hraje rozklad sextakordu *As dur* s přidáním tónem *b* nad znějícím *B13b9*. Fráze je vytvořena arpeggiem hmatu sextakordu směrem dolů na třech strunách. Jakmile skrz primu a kvintu dorazí k tercii, posune prst technikou *slide* o půltón níž na notu *b*. To samé na další skupině strun. Trsátko může zahrát všechny tóny sklouznutím po kýžených strunách směrem dolů (tzv. *sweep*). Jakékoli jiné rozvržení těchto tónů na hmatníku nedovoluje relativní snadnost provedení. V taktu 36 je příklad nepravidelného rozkladu *Emaj9* přes všech šest strun. Fráze kombinuje legato levé ruky a *sweep* trsátkem v pravé ruce. Je možné vést diskuzi o tom, zda byla prvotním impulsem hudební myšlenka nebo vizualizace hmatníku spolu s technickou proveditelností. Diskuse se stává bezpředmětnou při uvědomění, že hudební představa každého hráče je ovlivněna tím, co je schopen na svůj nástroj zahrát (ukázka č. 11).

The Cloister sólo. Takt 34-35

B13b9

The Cloister sólo. Takt 35 + 36

Emaj7 **Cmaj7**

Ukázka č. 11, zdroj: autor

Šestnáctitaktový vamp na akordech Cm7 a F/C přináší po komplikované harmonii rozjasnění. Stejně jako během tématu Rosenwinkel používá pentatoniku c moll (neboli Es dur) na akord Cm7 a pentatoniku F dur na akord F/C (ukázka č. 12). Pentatoniky jsou hrány přes celý hmatník ve znamení rozsahu kolem tří oktáv (takty 42 – 46). Možností, jak tyto fráze zahrát, je mnoho. Příkladám mou verzi prstokladu, kde jsem se snažil z nahrávky vypátrat místa legata levé ruky a za pomoci zpomaleného poslechu určit polohu tónů na hmatníku podle osobité barvy jednotlivých strun.

The Cloister sólo. Takt 42-48

Cm7 **F/C**

Ukázka č. 12, zdroj: autor

Na řadu přichází pentatonický pattern, o kterém jsem se letmo zmínil v předchozí analýze. Během taktů 47-48 se skrze něj dostane Rosenwinkel z XV. polohy až do I. Pokud se dívám jen na zapsané noty, lze najít kvanta různých prstokladů. Na nahrávce však lze jasně slyšet, kdy hraje Rosenwinkel legato a kdy ne. Tím pádem je možno určit, průběh na hmatníku kytary. Fráze rytmicky plyne v sextolách a zároveň se po šesti tónech opakuje její DNA. První sextola začíná tónem g3 na první struně. Pokračujeme dvěma příklepy na druhé struně: d3 na f3, výměna polohy směrem dolů a příklep z c3 na d3. Poslední nota první sextoly je a2 na 3. struně. Další sextola pokračuje na diatonicky nejbližší notě pentatoniky, ale od druhé struny. Třetí sextola začíná na třetí struně, čtvrtá na čtvrté atd. Výhodou tohoto patternu je, že lze začít na jakémkoli tónu pentatoniky na jakékoli struně. Dlužno dodat, že tento pattern, jako mnoho dalších Rosenwinkelových nápadů, funguje jen jedním směrem (ukázka č. 13).

The Cloister sólo. Takty 47-48

Ukázka č. 13, zdroj: autor

Posledním patternem v sóle stojícím za pozornost je sestupná fráze v taktech 51-52. Tento vzor má dvojí strukturu. První je tónová. Jedná se o první tři tóny mollové pentatoniky zahrané vzestupně. Následně jsou transponovány o velkou sekundu níž. Vznikne tak řada začátků mollových pentatonik g, f, es, des, b, a. Jedná se o symetrickou řadu založenou na rozdělení oktávy na šest stejných dílů. Řada se vyčerpá dříve, než dojdou Rosenwinkelovi volné struny, takže pentatoniky g, f a es zazní ještě jednou. Pattern vytváří poměrně velkou disonanci a je velmi umně rozveden zpět do tonality c moll. Druhá struktura patternu je mechanická. Jedná se o šestinotovou strukturu. První trojice pentatoniky g moll má primu na druhé struně, malou tercii na první a kvarta je přiklepnuta levou rukou. Druhá dvojice pentatoniky f moll má primu na druhé struně. Ta je přiklepnuta levou rukou na tercii a kvarta je hrána na první struně.

Další šestitónová struktura má začátek na třetí struně a souměrně pokračuje až na nejhlubší strunu E. Kvintolový rytmus podle mého názoru nebyl záměrný. Šlo spíše o vyplnění prostoru a směřování k první době dalšího taktu (ukázka č. 14).

The Cloister sólo. Takty 51 - 52

The image shows a musical score for a guitar solo. The top staff is in treble clef with a 7/8 time signature. It contains measures 21, 22, and 23. Measure 21 starts with a chord of F/C. The melody consists of eighth notes with slurs and five-measure rests. Measure 22 continues the melodic line. Measure 23 ends with a chord of Cm7. The bottom staff is a guitar tablature with fret numbers (8, 6, 8, 6, 9, 8, 7, 9, 6, 9, 7, 9, 7, 9, 7, 10, 7, 10, 8, 10, 8, 11, 8, 11, 9, 11, 8, 11, 8, 10) and hammer-on (H) and pull-off (P) markings. The strings are labeled T, A, B.

Ukázka č. 14, zdroj: autor

The Cloister (Kurt Rosenwinkel solo from album Our Secret World)

Kurt Rosenwinkel

Čas: 4:46 - 6:27

album Our Secret World (2010) Wommusic WM0003

Transkripcie: Jan Lacina

♩ = 108

slow 3/4 swing feel

[A1]

Jazz Guitar

Measures 1-3: A-7, A/C7, Dbmaj7/G. Includes triplets.

J. Gtr.

Measures 4-6: F#/C, F#7sus4, A-(b6).

J. Gtr.

Measures 7-10: CΔ7, A-7, A/C7. Includes triplets.

J. Gtr.

Measures 11-13: EbΔ7/G, F#Δ7/C 8va, F#7sus4. Includes an 8va marking.

J. Gtr.

Measures 14-16: A-(b6), CΔ7, EΔ7.

J. Gtr.

Measures 17-20: Bm7 (PHRYG), B/A7 8va, D-9, C/Db. Includes an 8va marking.

J. Gtr.

Measures 21-23: Gb/Bb, Eb7alt. Includes a 5-2-6 triplet.

J. Gtr.

Measures 24-27: Bm7 (PHRYG), Eb-7, FΔ7(#11). Includes triplets.

J. Gtr.

Measures 28-30: A-11, B9. Includes triplets.

2 [B] Cmaj7(#11)

31

J. Gtr.

33 ^{8va} F#7 B7

J. Gtr.

36 EΔ7 Cmaj7(#11)

J. Gtr.

39 A-(b6) CΔ7

J. Gtr.

[C]

41 Cm7 F/C

J. Gtr.

44 Cm7 ^{8va}

J. Gtr.

47 F/C Cm7

J. Gtr.

50 F/C

J. Gtr.

52 Cm7

J. Gtr.

55 F/C ^{8va} D♭maj7 E♭maj7

J. Gtr.

2. 2. 3 Analýza druhého sóla

Závěrečné sólo ve skladbě The Cloister je uvedeno stejnou graduující frází jakou jsem rozebíral v prvním sóle (takty 31-32). V půlce však Rosenwinkel změní myšlenku a pokračuje po diatonické stupnici až na tón e3 – kvintu akordu Am7. To je důkaz, že dokáže s předpřipravenou frází nakládat kreativně (ukázka č. 15).

The Cloister outro sólo. Takty 1-3

Cmaj7#11

Am7

Ukázka č. 15, zdroj: autor

Celé sólo probíhá v diatonické náladě, čemuž nahrává akordická progrese Cmaj7, Dm7, Fmaj7, Bhalfdim. Hudebně se jedná o pestrou směsici lyrických melodií, stupnicových běhů, akordických rozkladů, pentatonik a rychlých výplní směřujících do prvních dob taktů. Přikládám výběr z výše zmíněných prostředků.

Lyrické melodie: Takty 4-9, 27-30, 37-45.

Běhy a rozklady: Takt 10, takty 16-17, 35-36.

Pentatoniky: Takty 4-9, 12-13, 17-19.

Výplně: Takty 20-25.

Za pozornost stojí dvě reharmonizace. V taktu 14 Rosenwinkel implementuje stupnici d moll melodickou, na jejímž 6. stupni se akord Bhalfdim nachází. Tím získává nediatonický tón cis. Hudebník ale může uvažovat ještě dál a myslet na dominantu k akordu d moll – A7b9. To vysvětluje tón bb a sestupný rozklad kvintakordu A dur.

Druhou reharmonizací je rozklad akordu E7 nad Cmaj7. Zaznívá tedy barva Cmaj7#5. Akord se nachází buď na třetím stupni a moll harmonické nebo třetím stupni a moll melodické. Přikláním se spíše k harmonické, protože tón f více ctí tonalitu c dur/a moll.

The Cloister (Kurt Rosenwinkel outro solo from album Our Secret World)

Kurt Rosenwinkel
 album Our Secret World (2010) Wommmusic WM0003
 Transkripcje: Jan Lacina
 Čas: 7:40-9:18

♩ = 110

Jazz Guitar

3 Am⁷ C^{Δ7} F^{Δ7} B^{ø7}

7 C^{Δ7} Dm⁷ F^{Δ7} B^{ø7}

11 C^{Δ7} Dm⁷ F^{Δ7} B^{ø7}

15 C^{Δ7} Dm⁷ F^{Δ7} B^{ø7}

19 C^{Δ7} Dm⁷ F^{Δ7}

22 B^{ø7} C^{Δ7} Dm⁷

25 F^{Δ7} B^{ø7}

27 C^{Δ7} Dm⁷ F^{Δ7} B^{ø7}

2

31 $C^{\Delta 7}$ Dm^7 $F^{\Delta 7}$ $B^{\circ 7}$

J. Gtr.

35 $C^{\Delta 7}$ Dm^7 $F^{\Delta 7}$ $B^{\circ 7}$

J. Gtr.

39 $C^{\Delta 7}$ Dm^7 $F^{\Delta 7}$ $B^{\circ 7}$

J. Gtr.

43 $C^{\Delta 7}$ Dm^7 $F^{\Delta 7}$ $B^{\circ 7}$

J. Gtr.

47 $E^{\Delta 7}(\text{add}13)$ $F^{\Delta 7}(\#5)$ rit.

J. Gtr.

2. 3 Zhivago

2. 3. 1 – Introdukce

Skladba Zhivago je uvedena sólovou introdukcí kytary v rubatu. Hned první fráze je citace melodie skladby, jmenovitě části outro. Harmonizace této melodie je poněkud netradiční. Akord Eb moll je v široké rozloze a obsahuje zdvojenou primu o dvě oktávy výš. Tón des2 je harmonizován tóny as2 a c1. Lze jej funkčně označit jako Dbmaj7. Interval malé nóny je disonantní, ale v kontextu celé fráze zní svěže. Další sazba akordu Bb moll je základní tón, decima nahoru a znovu základní tón o sextu nahoru. Sama o sobě zní tato sazba mdle, ovšem v kontextu celé fráze se relativní prázdnota akordu ztratí. Poslední nota prvního taktu je harmonizována akordem Gb5+. Zároveň je jeho nónou. Další tři voicings už jsou jazzovému kytaristovi známější: lomené akordy B/E a F/Gb a F7sus4. První akord může vyjadřovat akord Emaj9 a druhý Gb zmenšený maj7. Sazba akordu F7sus4 harmonizuje septimu a tóny jsou v následujícím pořadí: Základní tón, kvinta, undecima a o kvartu výš tón melodie. Melodie je v es dórské. V té se nacházejí akordy Ebm, Dbmaj7 a Bbm. Akord Gb9+5 by mohl pocházet z es moll melodické. Akord B/E je na sníženém druhém stupni tonality es. Poslední dva akordy však jsou es moll velmi vzdálené. To vytváří zajímavý hudební kontrast, kdy směřování melodie náladu uklidňuje a harmonie naopak přidává napětí. Poté, co zazní akord G7sus4, následuje fráze v Es dur. Během chvíle se Rosenwinkel skrz chromatický průchod k malé septimě dostane zase do es moll. Na tomto místě lze slyšet krátkou citaci melodie ze závěrečné části outra. Melodie v taktech 5-7 vychází z pentatoniky es moll. Kvintu pentatoniky Rosenwinkel harmonizuje akordem Bbm/Db, septimu tónem o kvartu níž a primu akordem Abm/Cb. Druhá část introdukce obsahuje stejnou melodii i harmonizaci jako v taktech 1-2. Rytmus je variován. Ačkoli v první půlce 9. taktu zazní akord B/E, melodie v druhé polovině patří k akordu F/Gb (Ges zmenšená). Septima tohoto akordu je harmonizována odlišně, než v první polovině intra. Jedná se o kvartsextakord d moll nad basem Ges. To je další varianta sazby akordu Ges zmenšený maj7. Poslední akord intra Emaj7add13 je uveden chromatickým sestupem z nóny na septimu. Následná doprovodná fráze obsahuje tón ais, což odpovídá akordické stupnici e lydické. Ta je typická pro maj7 akordy na sníženém druhém stupni. Zvětšená kvarta je zároveň kvintou akordu Ebm, kterým začne další část skladby.

Na závěr bych poznamenal, že celá introdukce je hrána stylem tzv. hybrid picking. Trsátko je umístěno mezi palcem a ukazovákem. Ostatní prsty mohou hrát další tóny. Lze tedy hrát akordy „jakoby“ prstovou technikou a zároveň vyplňovat mezery hraním jednohlasu trsátkem. Z nahrávky lze slyšet, že v taktech 1, 8 a 9 používá Rosenwinkel prsty a zbytek času hraje trsátkem.

Zhivago (intro z alba Our Secret World 2010)

Kurt Rosenwinkel
Wommusic - WOM0003
Čas: 0:00 - 0:32
Transkripce: Jan Lacina

Jazz Guitar

E \flat m D \flat Δ 7 B \flat m G \flat 9(#5) B/E F/G \flat F7(sus4)

J. Gtr.

3 G7(sus4)

J. Gtr.

5 B \flat m/D \flat A \flat m/C \flat

J. Gtr.

8 E \flat m D \flat Δ 7 B \flat m G \flat 9(#5) B/E

J. Gtr.

11 F/G \flat E Δ 7(add13)

2. 3. 2 – Forma skladby

Skladba Zhivago se poprvé objevila na Rosenwinkelově albu *The Next Step* (2000).¹⁵ Jedná se o rychlou skladbu v 3/4 metru. Byla napsána pro kytaru v alternativním ladění. Po kytarové introdukci před začátkem formy Rosenwinkel uvede tempo skladby hraním akordů z části Intro. Jelikož má kytaru ve standardním ladění, musel najít jiný způsob jak tyto akordy zahrát. Původní voicings z alba *The Next Step* hraje v této verzi piano.

Forma skladby je: Intro, A, B a Outro. Na tuto formu se také hraje sólo. Na konci sóla zazní ještě jednou Intro. Téma je celé hráno dvakrát. Již v druhém tématu Rosenwinkel melodii občas variuje. Na původní nahrávce je v taktech 12-33 a 42-49 metrická modulace. Čtvrtková nota s tečkou je novým pulsem a skladba chvíli zní jako by byla na dvě doby.

Po dvou chorusech Rosenwinkelova sóla následují dva vypsání speciály. První pracuje s úvodním motivem části A. V druhém speciálu hrají jen dechové nástroje s kytarou bez rytmické sekce. Na závěr speciálu zazní Outro a celé téma je zahráno ještě jednou. V taktu 65 je v posledním tématu připravena modulace akordem F#7sus4 a poslední Outro je zahráno o půltón výš. Následuje pomalá coda. Je velmi zajímavé, že v posledních třech taktech cody zní stejné akordy jako v kytarové introdukci – B/E, F/Gb a F7sus4.

Pro improvizujícího hudebníka může být skladba Zhivago výzvou. Tempo je poměrně vysoké a akordy se mění každý takt. Proto může pomoci hledat větší celky. Například neustálé střídání akordů Gbmaj7 Ebm7, ev. Fmaj7 Dm7 vyjadřuje prakticky stejnou barvu. Takty 21-24 jsou v A dur a je třeba dát pozor na mody jednotlivých akordů: Amaj7 – jónský, Bm7 – dórský, C#m7 - frygický, Dmaj7 – lydický. Do akordů G#m7 v taktech 20 a 25 budou nejméně sedět tóny z a lydické. Půjde tedy o gis frygickou. Akordy z taktů 36-39 pocházejí z tónů stupnice F dur. Lze o nich taky uvažovat jako o větším celku. V taktech 50-64 jsme svědky zajímavého jevu. Opakuje se sled pěti akordů. Protože je skladba v této části členěna po čtyřtaktích, připadají akordy pokaždé na jiné místo ve čtyřtakti. To může být pro sólistu zvlášť matoucí. Mimo akord Bb7sus4 se jedná o diatonický sled, takže bude lepší připomenout mody: Bmaj7 – jónský, C#m7 –

¹⁵ ROSENWINKEL, Kurt. *The Next Step*. [CD]. Verve Records, 5172236, 2000.

dórský, D#m7 – frygický, Emaj7 – lydický. V taktu 59 zazní místo Emaj7 akord Eb/E. Nachází se v as moll harmonické na šestém stupni. Alternativním zápisem je Emaj7#11#9. Efektivním vyjádřením této barvy je hrát tóny kvintakordu Eb, septakordu Eb7 nebo Eb7sus4. Mody outra jsou pravděpodobně: Bbm7 – dórský, Abm7 – dórský, Gbmaj7 – lydický, Fm7 – dórský, Ebm7 – dórský, Dbmaj7 – jónský, Cm7b6 – aiolský, Bmaj7 – lydický. Ideální je samozřejmě nechat se vést uchem a hledat společné tóny a smysluplné fráze.

Zhivago (z alba Our Secret World 2010)

Leadsheet

Kurt Rosenwinkel
Arr. Carlos Azevedo
Wommusic - WOM0003
Transkripce: Jan Lacina

Open intro kytara sólo

♩ = 230 Intro 2 kytara

Jazz Guitar

Forma Intro A B Outro

Intro

J. Gtr.

5 Eb- Eb/E F-(b6) 1. F#-6/9

J. Gtr.

9 2. F#-6/9 3. F#-6/9 4. F#-6/9

A

J. Gtr.

12 GbΔ7 Eb-7 GbΔ7 Eb-7

J. Gtr.

16 GbΔ7 Eb-7 GbΔ7 C7sus4

J. Gtr.

20 G#m7 AΔ7 B-7 C#-7

J. Gtr.

24 DΔ7 G#m7 GbΔ7 Eb-7

J. Gtr.

28 GbΔ7 Eb-7 GbΔ7 Eb-7

J. Gtr.

32 C7sus4 FΔ7 Eb7(b9) B-7 BbΔ7

J. Gtr.

37 G-7 D-7 FΔ7 DbΔ7 A-7(PHYG)

2 B

42 F Δ 7 D-7 F Δ 7 D-7

J. Gtr.

46 F Δ 7 D-7 B7SUS4 E Δ 7

J. Gtr.

50 B \flat 7SUS4 B Δ 7 C \sharp -7 D \sharp -7

J. Gtr.

54 E Δ 7 B \flat 7SUS4 B Δ 7 C \sharp -7

J. Gtr.

58 D \sharp -7 E \flat /E B \flat 7SUS4 B Δ 7

J. Gtr.

62 C \sharp -7 D \sharp -7 E Δ 7 F-6/9

J. Gtr.

Outro

66 B \flat -7SUS4 A \flat -7SUS4 G \flat Δ 7 F-7 E \flat -7SUS4 D \flat Δ 7 C-(\flat 6) B6

J. Gtr.

Na závěr sóla zahrát intro. Po sóle 2x vypsany speciál + outro

zpět na **Intro**

Poslední téma 1x
V taktu 65 akord F \sharp 7sus4 a outro o 1/2 tónu výš
Poté Coda

Celé téma zahrát dvakrát
Podruhé mírné variace melodie

rit.

74 Abm7 ^{8va} Bbm7 B Δ 7 F7(\sharp 9) B/E

J. Gtr.

79 F/G \flat F7(sus4)

J. Gtr.

2. 3. 3 – Analýza sóla

Prvních 16 taktů sóla je poněkud překvapivých. Rosenwinkel neimprovizuje na měnící se akordy, ale jeho fráze jsou ukotveny v es moll. V taktech 6-9 je ukázka obohacení tónů o chromatické průchody. Rosenwinkel nejdříve zahraje es dórskou od kvinty. Kvintu o oktávu výš obalí chromatickým průchodem shora i zdola. Poté chromaticky dojde směrem dolů až k základnímu tónu es. Tím, že je fráze do základního tónu rozvedena na těžkou dobu, nepůsobí chromatika příliš disonančně. Jedná se o velmi přesvědčivé rozvedení napětí. Charakteristický zvuk této fráze utváří i legato levé ruky. Více než polovina not je hrána příklepem nebo odtahem levé ruky (ukázka č. 16).

Sólo Zhivago. Takty 6-9.

E \flat /E **F \flat b6** **F \sharp m⁶/9** **E \flat m**

iz.guit.

Ukázka č. 16, zdroj: autor

V taktech 19-22 se Rosenwinkel pohybuje v pentatonice Des dur, zatímco se v harmonii mění akordy Gbmaj7 a Ebm7. Fráze v taktech 25-30 je ve stupnici A dur. Jakoby Rosenwinkel akordy G \sharp m7 a Amaj7 přešel hraním na Amaj7. Poté na Bm7 a C \sharp m7 uvažoval b moll a nakonec znovu A dur na Dmaj7 a G \sharp m7. Návrat do barvy Gbmaj7 - Ebm7 potvrdí fráze v taktech 31-33.

Další ukázka osobitého legatového zvuku Rosenwinkela se nachází v taktech 35 – 39. Fluidum fráze netvoří jen legato levé ruky, ale také plynulý přechod mezi akordy C7sus4 a Fmaj7. Akordy mají společnou stupnici, takže Rosenwinkel jimi s lehkostí proletí beze změny směru fráze (ukázka č. 17).

Sólo Zhivago. Takty 35-39.

Gbmaj7 **Ebm7** **C7sus4**

Fmaj7 **Eb7#11b9**

Ukázka č. 17, zdroj: autor

Přikládám i rozvržení not na hmatníku a legata levé ruky v taktech 41 – 44. Je zajímavé sledovat, že každý kytarista využívá legato v osobité míře. Z nahrávky mám pocit, že Rosenwinkel používá legato levé ruky daleko více, než se při detailním poslechu doopravdy potvrdí. Osobně bych se snažil legatem spojit ještě více not a na druhou stranu existují kytaristé, kteří by zahráli skoro všechny noty trsátkem (ukázka č. 18).

Sólo Zhivago. Takty 41-44.

Bbmaj7 **Gm7** **Dm7** **Fmaj7**

Ukázka č. 18, zdroj: autor

Rosenwinkel také dokáže udržet směr fráze během spojování vzdálených akordů. V taktech 45-47 dojde stupnicově z Dbmaj7 přes Am7 až do kvinty Fmaj7 aniž by zaváhal nebo udělal pauzu (ukázka č. 19).

Sólo Zhivago. Takty 45-47.

D \flat maj7 **Am7 (phryg)** **Fmaj7**

Ukázka č. 19, zdroj: autor

V taktech 48-51 používá techniku obalení tónu diatonicky z vrchu a chromaticky zespod. Neobaluje však jen akordické tóny jako v sóle na Our Secret World, ale všechny tóny stoupající po stupnici. Během fráze stihne obalit tóny c, d, e, f.

V taktech 58-62 je další legatová fráze (ukázka č. 20). Rosenwinkel v osminách proplouvá měnícími se akordy. Na akordy D \sharp m7 a Emaj7 hraje stupnici B dur. Poté hraje B \flat mixolydickou a na akordy Bmaj7 a C \sharp m7 zase B dur. K rychlým výměnám akordů tedy přistupuje diatonicky (pokud je to možné).

Sólo Zhivago. Takty 57-62.

D \sharp m7 **Emaj7** **B \flat 7sus4** **Bmaj7** **C \sharp m7**

Ukázka č. 20, zdroj: autor

Rosenwinkel formu skladby i kytarový hmatník ovládá velmi jistě. Jak jinak lze vysvětlit hladké proplutí akordy Ebm7, Dbmaj7, Cm7, Bmaj7 a Bbm7 v osminových notách? (takty 75-78).

Další možností, jak vyjádřit klesající akordickou progresi části Outro, jsou jednoduché rozklady septakordů (takty 80-83). Fráze mne zaujala, protože

rozklady akordů nejsou jednotvárně mechanické a zároveň jsou hrány na jednom místě hmatníku (ukázka č. 21).

Sólo Zhivago. Takty 80-83.

A \flat m7 **G \flat maj7** **Fm7** **E \flat m7**

Ukázka č. 21, zdroj: autor

Fascinující je opět proplutí akordy Dbmaj7, Cm7 \flat 6, Bmaj7 do Ebm. Rosenwinkel harmonii překoná tzv. „nekonečnou stupnicí“. Beze změny směru a rytmu reaguje na změny akordů. Levá ruka nemusí měnit postavení – celá fráze se totiž pohybuje mezi 3. a 4. polohou (ukázka č. 22).

Sólo Zhivago. Takty 84-87.

D \flat maj7 **Cm7 \flat 6** **Bmaj7** **E \flat m7**

Ukázka č. 22, zdroj: autor

Ani prvních šestnáct taktů druhé formy Rosenwinkel neimprovizuje na probíhající harmonii. V taktu 90 vybočí a zahraje rozklad kvintakordu E dur. Lze jej vnímat jako kadenční nebo substituci dominanty do es moll. Zbytek fráze už je převážně v pentatonice es moll. V taktech 93 – 95 hraje pentatoniku způsobem tři noty na strunu. To zapříčiňuje zdvojování not. Každá z dvojice not se ale ozve na jiné struně. Nejedná se o typickou frázi jazzového kytaristy. Trochu rockově zní také rychlý výjezd po pentatonice v XI. poloze. Jedná se o totožný „box“, který se vyskytuje v množství rockových sól (ukázka č. 23).

Sólo Zhivago. Takty 93-96.

93 94 95 96

Sólo Zhivago. Takty 101-104.

101 102 103 104

Ukázka č. 23, zdroj: autor

V taktech 107-116 je zajímavá práce s motivem. Rosenwinkel hraje sestupnou frází od c3. Poté se vrací ke stejnému tónu a mění další noty podle probíhající harmonie. Dále se výchozím tónem stává cis3 nad akordy Amaj a Bm7 a fis3 nad akordy C#m7 a Dmaj7. Práce s motivem je velmi intuitivní a přirozená. Tato část sóla je zachycena ve videoklipu¹⁶ tak, že lze vidět Rosenwinkelovu levou ruku. Příkladám ji zanesenou do tabulatury. Lze říci, že motivická práce pokračuje až do taktu 124. Několik tónů stupnic je hráno směrem shora dolů ve stále větší rychlosti a intenzitě (ukázka č. 24).

¹⁶ Zhivago - OJM + KURT ROSENWINKEL. In: youtube.com. [online]. [cit. 29.4.2022]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=a iw8CTK2o_Q. Kanál uživatele Qrquestra Jazz de Matosinhos. Čas: 4:27

G♭maj7 *8va* **E♭m7** **G♭maj7** **C7sus4**

G♯m7 *8va* **Amaj7** **Bm7** **C♯m7**

Dmaj7 *8va* **G♯m7**

Ukázka č. 24, zdroj: autor

V taktu 125 se nachází identická fráze jako v prvním sóle skladby *The Cloister*¹⁷. Tóny es a g jsou následovány rozklady akordů A dur a B dur. V harmonii je v obou případech akord Eb7alt.

Za pozornost stojí stupnicový sestup v taktech 130-133. Po bližším prozkoumání se jedná o stupnici známou jako F bebopová-tónická. Jedná se o stupnici F dur s chromatickým průchodem mezi kvintou a sextou. Rosenwinkel si nevšímá harmonie Fmaj7, Dbmaj7, Am7, Fmaj7 a jen proletí zmíněnou stupnicí. Velmi zajímavý koncept. Provedení nahrává to, že fráze začíná i končí na akordu Fmaj7 (ukázka č. 25).

¹⁷ Takty 22-23.

Sólo Zhivago. Takty 130-133.

Ukázka č. 25, zdroj: autor

V taktech 137-140 je osvěžující dvoutaktový motiv procházející skrze 3/4 metrum. Diatonický přístup lze vidět v taktech 152-155. Rosenwinkel hraje skrz diatonicky postupující akordy stupnici B dur přes necelé tři oktávy. V první oktávě zní jako lydická (tón f). V dalších už je tón e. V následujících taktech pokračuje Rosenwinkel v budování napětí hraním rychlých stupnicových frází. Po vrcholu sóla v taktech 166-172 následuje další „rocková technika“ – ohýbání strun. Rosenwinkel pomalu vytahuje tón as3 na šestnáctém pražci o celý tón na bb3. Stejně vytažení udělá o takt později rychle a v dalším taktu strunu vytáhne už jen o půltón na a3. Následuje release na as3. K tónice se vrátí v dalším taktu postupem ges do es (ukázka č. 26).

Sólo Zhivago. Takty 173-177.

Ukázka č. 26, zdroj: autor

Jako poslední nádech před ukončením sóla působí triolový lauf na akordu F#m6/9. Je to jediné místo v sóle, kde Rosenwinkel tento akord bere v potaz. První dva tóny cis4 a a3 jej dostatečně vyjadřují. Poté fráze klesá stupnicově dolů ve vzoru tři noty na strunu a skončí na tónu es. Rosenwinkel v této frázi používá legato levé ruky mnohem méně, než by se mohlo zdát. První dvě noty na každé struně zahraje trsátkem a až třetí notu zahraje levá ruka odtahem (ukázka č. 27).

Sólo Zhivago. Takty 179-181. **F#m⁶/9** **Ebm**

gva

Ukázka č. 27, zdroj: autor

Pro mne osobně je největším otazníkem akord Bb7sus4 (ve formě v taktech 50, 55 a 60). V sóle se tedy nachází šestkrát. Ve čtyřech z šesti případů zní na tomto akordu jen tón es (dis). V jednom případě je zde sestupný rozklad akordu Fm7 začínající tónem es. Jednou zní stupnice Bb bebopová dominantní. Možná Rosenwinkel bere akord jako nadechnutí. Anebo je tón es jedna z mála možností, která mu zní dobře. Dalším vysvětlením může být, že tón es zní dobře přes sled akordů Bb7sus4, Bmaj7, C#m7, D#m7 a Emaj7. Dalšími dvěma dobře znějícími tóny jsou gis a ais.

Ze všech sól na albu zní Zhivago asi nejvíce stupnicovitě. To je určitě dáno také charakterem skladby. Rosenwinkel disponuje schopností hrát stupnice přes měnící se harmonie a taktéž je využívat pro budování napětí. Při rychlých stupnicových bězích používá buď sled tónů jedním směrem, nebo hru třech not na struně, skok na vedlejší strunu a návrat zpět (např. takty 120-122 nebo 169-170). Používání pentatoniky es moll přes intro může působit poněkud explicitně. Na druhou stranu přináší do sóla množství energie. Z analýzy je také zřejmé, že některé akordy vnímá jako součást většího diatonického celku.

Zhivago (Kurt Rosenwinkel solo from album "Our Secret World")

Kurt Rosenwinkel
 Wommusic - WOM0003
 Cas: 3:03 - 5:32
 Transkripce: Jan Lacina

Intro

Jazz Guitar

5 $E\flat m$ $E\flat/E$ $Fm(b6)$ $F\sharp m\flat/6$

J. Gtr.

9 $E\flat m$ $E\flat/E$ $Fm(b6)$ $F\sharp m\flat/6$

J. Gtr.

13 $E\flat m$ $E\flat/E$ $Fm(b6)$ $F\sharp m\flat/6$

J. Gtr.

A

17 $G\flat maj7$ $E\flat m7$ $G\flat maj7$ $E\flat m7$

J. Gtr.

21 $G\flat maj7$ $E\flat m7$ $G\flat maj7$ $C7(sus4)$

J. Gtr.

25 $G\sharp m7$ phryg. $A maj7$ $B m7$ $C\sharp m7$ $D maj7$ $G\sharp m7$ phryg.

J. Gtr.

31 $G\flat maj7$ $E\flat m7$ $G\flat maj7$ $E\flat m7$

J. Gtr.

35 $G\flat maj7$ $E\flat m7$ $C7(sus4)$ $F maj7$

J. Gtr.

39 $E\flat 7(\sharp 11)$ $B m7$ $B\flat maj7$ $G m7$

J. Gtr.

B

43 $D m7$ $F maj7$ $D\flat maj7$ $A m7$ phryg.

J. Gtr.

47 $F maj7$ $D m7$ $F maj7$ $D m7$

J. Gtr.

51 *F*maj7 *D*m7 *B*7(sus4) *E*maj7

J. Gtr.

55 *B*b7(sus4) *B*maj7 *C*m7 *D*#m7

J. Gtr.

59 *E*maj7 *B*b7(sus4) *B*maj7 *C*#m7

J. Gtr.

63 *D*#m7 *E*b/E *B*b7(sus4) *B*maj7

J. Gtr.

67 *C*#m7 *D*#m7 *E*maj7 *F*m6

J. Gtr.

Outro 71 *B*bm7 *A*bm7 *G*bmaj7 *F*m7

J. Gtr.

75 *E*bm7 *D*bmaj7 *C*m7 *B*maj7

J. Gtr.

79 *B*bm7 *A*bm7 *G*bmaj7 *F*m7

J. Gtr.

83 *E*bm7 *D*bmaj7 *C*m7(b6) *B*maj7

J. Gtr.

Intro 87 *E*bm *E*b/E *F*m(b6) *F*#m%
8va

J. Gtr.

91 *E*bm *E*b/E *F*m(b6) *F*#m%
8va

J. Gtr.

95 *E*bm *E*b/E *F*m(b6) *F*#m%
(8)

J. Gtr.

99 *E*bm *E*b/E *F*m(b6) *F*#m%
8va

J. Gtr.

A

103 $G^{\flat}maj7$ $E^{\flat}m7$ $G^{\flat}maj7$ $E^{\flat}m7$ 3

J. Gtr.

107 $G^{\flat}maj7$ $E^{\flat}m7$ $G^{\flat}maj7$ $C7(sus4)$

J. Gtr.

111 $G^{\sharp}m7$ phryg. $A^{\sharp}maj7$ $Bm7$ $C^{\sharp}m7$

J. Gtr.

115 $D^{\sharp}maj7$ $G^{\sharp}m7$ phryg. $G^{\flat}maj7$ $E^{\flat}m7$

J. Gtr.

119 $G^{\flat}maj7$ $E^{\flat}m7$

J. Gtr.

121 $G^{\flat}maj7$ $E^{\flat}m7$ $C7(sus4)$ $F^{\sharp}maj7$

J. Gtr.

125 $E^{\flat}7(\sharp 9)$ $Bm7$ $B^{\flat}maj7$ $Gm7$

J. Gtr.

B

129 $Dm7$ $F^{\sharp}maj7$ $D^{\flat}maj7$ $A^{\flat}m7$ phryg.

J. Gtr.

133 $F^{\sharp}maj7$ $Dm7$ $F^{\sharp}maj7$ $Dm7$

J. Gtr.

137 $F^{\sharp}maj7$ $Dm7$ $B7(sus4)$ $E^{\sharp}maj7$

J. Gtr.

141 $B^{\flat}7(sus4)$ $B^{\sharp}maj7$ $C^{\sharp}m7$ $D^{\sharp}m7$

J. Gtr.

145 $E^{\sharp}maj7$ $B^{\flat}7(sus4)$ $B^{\sharp}maj7$ $C^{\sharp}m7$

J. Gtr.

4

149 $D\sharp m7$ $E\flat/E$ $B\flat7(sus4)$ $B\text{maj}7$

J. Gtr.

153 $C\sharp m7$ $D\sharp m7$ $E\text{maj}7$ Fm^6

J. Gtr.

157 **Outro** $B\flat m7$ $A\flat m7$ $G\flat\text{maj}7$ $Fm7$

J. Gtr.

161 $E\flat m7$ $D\flat\text{maj}7$ $Cm7$ $B\text{maj}7$

J. Gtr.

165 $B\flat m7$ $A\flat m7$ $G\flat\text{maj}7$ $Fm7$

J. Gtr.

169 $E\flat m7$ $D\flat\text{maj}7$ $Cm7(b6)$ $B\text{maj}7$

J. Gtr.

173 **Intro** $E\flat m$ $E\flat/E$ $Fm(b6)$ $F\sharp m\flat$

J. Gtr.

177 $E\flat m$ $E\flat/E$ $Fm(b6)$ $F\sharp m\flat$

J. Gtr.

181 $E\flat m$ $E\flat/E$ $Fm(b6)$ $F\sharp m\flat$

J. Gtr.

185 $E\flat m$ $E\flat/E$ $Fm(b6)$ $F\sharp m\flat$

J. Gtr.

2. 4 Dream of the Old

2. 4. 1 Forma skladby

Skladba *Dream of the Old* pochází z alba *The Enemies of Energy* (2000).¹⁸ Je zkomponována od začátku do konce a obsahuje dvě sekce pro improvizaci sólisty. Kromě aranžmá orchestru je tato forma totožná s verzí z výše zmíněného alba. Začíná kytarovou introdukcí v 3/4 taktu. Rytmicky je cítěna v rovných osminách a v tzv. latin feel. Rosenwinkelův falzet přimíchaný ke zvuku kytary je v této skladbě mnohem více patrný a při interpretaci melodie působí v některých místech jako další nástroj. V tématu se často objevují mysteriózní akordy jako $Xmollmaj7$ nebo $Xmaj7\#9$. Téma poskytuje mnoho prostoru pro vyplnění prázdných míst. Této úlohy se často ujímá Rosenwinkel. Aranžmá poskytuje kytarě mnoho prostoru. Například hraje kytara melodii spolu s dechovými nástroji a navíc ji doprovází akordy. Zajímavá je harmonizace melodie v taktech 33-34. Skladba pomalu graduje do části A3. Zde melodie i rytmická sekce opisuje 9/8 takt. V části C hraje kytara mysteriózní, převážně kvartové akordy. Rosenwinkel používá volume pedál na nástup každého akordu. V první polovině kontrabas drží smyčcem tón *ges*. Poté přejdou akordy do G dur a kontrabas hraje spodní tóny vypsanych voicings. Kromě kvart obsahují i jiné intervaly, nejzajímavější jsou asi malé nóny. Následuje první sólo na akord $Emaj7\#11$ a basovou linku vedenou ve čtvrtových notách s tečkou. Následující opakování částí A1, A2 a B přináší drobné variace. Kytara se ujímá i závěrečného sóla na $vamp Dmaj7, Abmaj7\#11$ a $A7sus4$.

¹⁸ ROSENWINKEL, Kurt. *The Enemies of Energy*. [CD]. Verve Records, 314 543 042-2, 2000.

Dream Of The Old (z alba Our Secret World 2010)

Kurt Rosenwinkel
 Arr. Carlos Azevedo
 Wommusic - WOM0003
 Transkripce: Jan Lacina

♩ = 138

Jazz Guitar

Na 3. opakování se připojí rytmika

A1

A2

J. Gtr.

J. Gtr.

J. Gtr.

J. Gtr.

m1

B

Full Score

55 $A\flat-6$ $E\flat7$ $A\flat-6$ 1. $B7sus4$ $E\Delta7$ $A-(b6)$

J. Gtr.

61 $D\Delta7$ /A / $A\flat$ /A $D\Delta7$ /A / $A\flat$ $A-(b6)$

J. Gtr.

2. $F\#\Delta7$ $E-11$ $B\flat\Delta7/A$

69

m2

72 $D\Delta7$ /A / $A\flat$ 1. /A 2. /A trio

J. Gtr.

m3

77 $D\Delta7$ $C\#\Delta7$ $C\Delta7$ $B7(sus4)$

J. Gtr.

break

A3

81 $E-\Delta7$ /B $E-\Delta7$ /B trio

J. Gtr.

85 D/E $G\flat/B\flat$ D/E /B

J. Gtr.

89 $F-\Delta7$ 8va $F-\Delta7$ trio

J. Gtr.

92 /C $E-7$ $G\Delta6$ $A\flat7(\#\9)$ $B7(b9)$

J. Gtr.

97 $E-\text{maj}7$ $A\flat-\Delta7$ / $E\flat$ trio

J. Gtr.

101 E-Δ7

J. Gtr.

105 Eb-7 B-6 Ab-7 Bb7(b13)

J. Gtr.

109 BΔ7 /F# D/F F#7(#11)

J. Gtr.

113 BΔ7 /F# D/F F#7(#11)

J. Gtr.

117 BΔ7 /F# F7sus4

J. Gtr.

C

121 od 5. opakování 8va 7x

J. Gtr.

kontrabas Gb arco

126

J. Gtr.

131

J. Gtr.

a tempo, bicí hrají čtvrt'ové noty na hi-hat
kontrabas spodní tóny akordů

136

J. Gtr.

Sólo

141 EΔ7(#11) > open E-Δ7

J. Gtr.

148 EΔ7(#9) F-Δ7 F-Δ7

J. Gtr.

Full Score

156 E-7 E-7 E-7 F#-7 $\frac{A\flat}{B7}$

J. Gtr.

A1 166 E-Δ7 /B E-Δ7 /B EΔ7(#9) /Bb EΔ7(#9) /Bb

J. Gtr.

174 F-Δ7 /C F-Δ7 /C E-7 GΔ6 A♭7(#9) B7(b9)

J. Gtr.

A2' 182 E-Δ7 /B A♭-Δ7 /E♭ E-Δ7 /B E♭-Δ7 B-Δ7

J. Gtr.

190 A♭-7 B♭7SUS4 BΔ7 /F# D/F F#7(#11) BΔ7 /F#

J. Gtr.

198 F D(add4) F#Δ7 BΔ7 F-11 F#SUS4 G°

J. Gtr.

B' 204 A♭-6 E♭7 A♭-6 E♭7 F-Δ7 D-Δ7

J. Gtr.

210 A♭-6 E♭7 A♭-6 B7SUS4 EΔ7 A-(b6)

J. Gtr.

1. 216 DΔ7 /A /A♭ /A DΔ7 /A /A♭ A-7(b6)

J. Gtr.

2. 224 F#-7 E-11 B♭Δ7/A DΔ7 /A /A♭ /A

J. Gtr.

Outro solo

231 DΔ7 /A /A♭ /A DΔ7 /A A♭Δ7(#11) A7SUS4 **open** DΔ7

J. Gtr.

ad lib.

2. 4. 2 Analýza prvního sóla

Základním stavebním kamenem opakující-se třítaktové sólové plochy je basová linka vyjadřující barvu akordu Emaj7#11. Rytmicky je založena na čtvrtových notách s tečkou. Posлуhač tedy může cítit puls skladby na dvě doby. Bubeník hraje na činel osminové noty spolu s šestnáctinami, což zase může vyvolat dojem 6/8 taktu. Rytmicky tato plocha působí mnohoznačně, což může být příležitostí pro sólistu i pro komunikaci v kapele. Lze tedy cítit 3/4 takt, 6/8 takt a 2/4, kde je pulsem čtvrtová nota s tečkou.

Rosenwinkel této mnohoznačnosti využívá a prvních deset taktů sóla hraje tóny na offbeatech, což ještě více rozptyluje rytmické flow. Melodicky se nachází v pentatonice Fis dur/Ges dur. Některé další fráze v tomto sóle končí na tónech ais a dis. Možné tedy je, že Rosenwinkel uvažuje i v pentatonice dis/es moll, která je paralelní s Fis/Ges dur (obsahuje stejné tóny). V desátém taktu zazní tón f, který nezní disonantně, ačkoli do akordu Emaj7#11 vůbec nesedí. Několik taktů zpět hrál Rosenwinkel tóny pentatoniky Fis dur, takže septima stupnice Fis dur zní naprosto přirozeně. Tento jev můžeme nazvat bitonalitou.

Pentatonika Fis dur obsahuje tóny fis, gis, ais, cis, dis, jež jsou nónou, tercií, zvětšenou kvartou, sextou a septimou akordu Emaj7#11. Věrně vyjadřuje požadovanou barvu a zároveň se sama ocitá v jiném barevném světě.

V taktech 12-15 se Rosenwinkelovým pulsem na chvíli stává čtvrtová nota s tečkou. Mezi takty 15-30 rytmicky přepíná mezi cítěním na dvě a na tři doby. Nemusí jít o vědomý záměr, ale o expresivní vyjadřování hudebních myšlenek. Expresivity je zde dosaženo miniaturním posunováním rytmu dozadu a dopředu vzhledem k jeho „objektivní“ poloze. Dovolím si tvrdit, že tato složka má velkou váhu při celkovém hudebním dojmu a dokáže fráze tzv. prodat. Díky této skutečnosti bylo velmi náročné zapsat sólo do not. V mnoha případech se jedná o přibližný zápis.

V taktech 23-25 se objeví kolísání tónů d a dis. Může jít o vyjádření akordu E7#11. Zvukově to taktéž může připomínat kolísání mezi B dur a b moll. Mimo tuto frázi a tón f se nachází v prvních třiceti taktech sóla pouze pentatonika Fis dur/dis moll.

V taktech 32-36 hraje Rosenwinkel rytmicky poněkud volně vzestupné rozklady různých kvintakordů. Rozklady jsou hrány na jedné skupině strun skoro přes celý hmatník. Akordy jsou Fis dur, gis moll, dis moll, Cis dur, Es dur, Fis dur, As dur, Es dur. Na první pohled jejich pořadí příliš nedává smysl. Systém v nich nelze vidět. Naštěstí je kytara z části i vizuální nástroj, a když zahrají řadu akordů za sebou, vidím, že vrchní tón každého akordu patří do pentatoniky Fis dur. Jedná se tedy o její harmonizaci. Nemyslím, že mezi vztahy akordů je možné najít souvislost. Z pohledu kytaristy je možné postupovat koncepčně: 1) Vidím na hmatníku tóny pentatoniky Fis dur. 2) Hraji hmaty různých trojzvuků tak, aby měly vrchní tón na této pentatonice (ukázka č. 28).

Solo Dream of the Old. Takty 32-36

Chords indicated above the staff: F#, G#m, D#m, C#, Eb, F#, Ab, Eb.

Measure numbers: 51, 52, 53, 54, 55.

Fingerings: 2, 3, 3, 3, 2, 4, 4, 8, 8, 7, 11, 2, 2, 3, 3, 9, 11, 12, 13, 16, 15, 14, 18, 17, 16, 15, 16, 17.

Ukázka č. 28, zdroj: autor

V taktech 36-40 je fráze na chvíli v e lydické. V taktech 41-46 už Rosenwinkel zase hraje pentatoniku Fis dur. Jelikož fráze končí rozkladem akordu D#m7, odvážím se tvrdit, že Rosenwinkel uvažoval v paralelní pentatonice dis moll. Tóny jsou však stejné.

Velmi rychlé šestnáctinové fráze hraje Rosenwinkel v taktech 47-63. Lze slyšet čtyři virtuózní výjezdy nahoru. Postupně jsou fráze delší a váží na sebe více energie. Existuje opravdu mnoho způsobů, jak tyto noty zahrát. Rychlé tempo část z nich eliminuje, spousta možností však zůstává. Po mnoha pokusech jsem dospěl k následujícímu rozvržení not na hmatníku uvedeném níže. Hlavním vodítkem bylo umístění legát a barva jednotlivých strun na nahrávce. Fráze v taktech 47-53 jsou založeny na odlišném mechanickém principu než fráze

v taktech 53-63. Začnu druhou skupinou. První fráze totiž z části obsahuje princip druhé dvojice.

Fráze v taktech 53-56 je založena na pětitónové opakující se figuře. Určit první tón lze podle začátku celé fráze. Nebo podle umístění na hmatníku tak, aby všech pět tónů zaznělo bez výměny polohy levé ruky. Jistější bude určit figuru podle začátku fráze. Melodicky se alespoň v první polovině fráze jedná o sekundu nahoru, kvartu nahoru, sekundu nahoru a kvartu dolů. K prvnímu tónu další figury pak klesá o sekundu dolů. To může evokovat zvuk pentatoniky. Celá figura je hrána na skupině dvou strun. Dokud Rosenwinkel postupuje po 4. a 3. struně, zní každá figura o velkou sekundu výše. Teoreticky by bylo možné ji zahrát na jedné skupině strun až někde k 20. pražci. Rosenwinkel však uprostřed čtvrté figury skočí na druhou strunu a pattern pokračuje na 2. a 3. struně. Zde zahraje dvě figury. Poslední tři noty fráze do vzorce nezapadají. Poslední dva takty se Rosenwinkelovi podaří skončit v e lydické. Proč fráze po výměně skupiny strun nepokračovala ve stejném intervalickém sledu (objevuje se zde tercie) je záhadou. Výběr not pravděpodobně souvisí s mírou pohodlí pro levou ruku. Je třeba mít na paměti, že tato cyklická figura slouží primárně k vytvoření energie (ukázka č. 29).

Figuru jsem do tabulatury zapsal následujícím způsobem: tři tóny jsou hrány trsátkem a dva legatem levé ruky. Postup je: zahrát první notu, příklep další noty, změna polohy levé ruky, zahrát třetí notu na další struně, příklep a poslední notu zahrát na výchozí struně. Levá ruka už je v jiné poloze a může pokračovat v další části hmatníku. Je výhodné hrát první příklep třetím prstem (kvůli výměně polohy) a druhý příklep malíčkem (třetí prst pak začíná další figuru).

Sólo Dream of the Old. Takty 53-56

Ukázka č. 29, zdroj: autor

Fráze z taktů 57-62 využívá stejný princip. Začátek je na 5. struně a skrze výměny strun uprostřed figur se Rosenwinkel dostane až na první strunu. Po ní

se sveze z VI. až do XVII. polohy. Tato fráze je ze čtyř nejdelší a má největší gradační potenciál. Tonální ukotvení v této frázi už nemá vůbec smysl hledat. Z nahrávky lze slyšet, že než se Rosenwinkel dostane na první strunu, hraje čtyři noty figury trsátkem a jednu legatem levé ruky. Na první struně hraje trsátkem tři noty a dvě legatem (ukázka č. 30).

Sólo Dream of the Old. Takty 57-62

Ukázka č. 30, zdroj: autor

Fráze z taktů 50-52 obsahuje poněkud jednodušší mechanický vzor. Jde o čtyřnotovou figuru, která je hrána na třech strunách. Průběh první figury je: první nota na 6. struně, příklep na druhou notu, další nota na 5. struně a poslední nota na 4. struně. Nyní figura začíná od 5. struny. Takto se Rosenwinkel dostane až k figuře začínající na 2. struně. Zde už figura nemůže být zahrána úplně, takže její poslední nota je na 1. struně. Nejzajímavější je uspořádání melodického materiálu tak, aby zněly hlavně sekundy a kvarty. Přikládám pravděpodobný prstoklad (ukázka č. 31).

Sólo Dream of the Old. Takty 50-52

Ukázka č. 31, zdroj: autor

Poslední ze čtveřice v taktech 47-49 obsahuje kromě čtyřtónových figur jednu pětitónovou, a to hned na začátku. Má trochu jinou strukturu a její poslední nota je zároveň začátkem čtyřtónové figury (ukázka č. 32).

Sólo Dream of the Old. Takty 47-49

Ukázka č. 32, zdroj: autor

V taktu 66 zazní rozklad akordu Eb7, což může vyjadřovat barvu Emaj7#9. V následující části sóla kombinuje Rosenwinkel hraní uvnitř a mimo harmonii, až začne převažovat hraní mimo. Vyvrcholením sóla jsou rychlé sextoly v taktech 98-102. Předchází jim výstup v taktech 95-97. Jedná se o stejný typ cyklické fráze, jenž byla popsána ve skladbě The Cloister. Rosenwinkel tímto dokazuje svoji improvizální kreativitu. Frázi totiž používá v odlišném kontextu, v odlišném rozsahu a tóny jsou v kontextu harmonie celkem náhodné. Je však zřejmé, že mechanika levé a pravé ruky je stejná (ukázka č. 33).

Sólo Dream of the Old. Takty 95-97

Ukázka č. 33, zdroj: autor

K rychlým sextolám z taktů 98-102 je třeba dodat, že postupují sestupně a celkem náhodně. V taktu 102 však Rosenwinkel potvrdí příslušnost k e lydické. Zajímavý je taky způsob provedení, kdy je trsátkem zahráno víc tónů, než by si jeden v tak vysokém tempu představoval. Rytmická sekce tento vrchol sóla skvěle podporuje (ukázka č. 34).

Sólo Dream of the Old. Taktý 98-102

8va

35 36

18 17 15 14 16 14 12 18 16 14 18 16 14 17 15 13 16 14 12 16 14 12 15 14 12

37 38 39

15 14 12 14 12 11 14 12 10 12 11 11 9 7 11 9 7 9 7 6 9 7 (7)

Ukázka č. 34, zdroj: autor

V taktu 106 se náhle změní harmonie. Na akordu Emmaj7 můžeme slyšet rychlý rozklad akordu Em6 až na hluboké E. Na akord Emaj7#9 je zahrán sestup rozkladu Eb7b9. Schéma těchto arpeggií je dvě noty na strunu (ukázka č. 35).

Sólo Dream of the Old. Taktý 106-113

8va

Emmaj7

1 2 3 3 3 4

7 (7) 7 8 5 6 4 5 2 4 2 3 0 7 9 7 6

Emaj7#9

6 7 8 8 9 6 8 6 7 6 (6)

Ukázka č. 35, zdroj: autor

V taktu 114 Rosenwinkel předvede rozklad přes dvě a půl oktávy. Základem je arpeggio akordu Fmmaj9 a na něj navazuje jeho upper structure – akord C dur. Barvu e dórské vyjadřuje sestup v taktech 120-123. Lze zde slyšet rozklady rozličných akordů patřících do této stupnice: D, A, Em7, Bm (ukázka č. 36).

Sólo Dream of the Old. Takty 114-115

Fmmaj7

9 7 1 4 8 2 1 1 10 4 8 1

T
A
B

13 16 15 14 12 13 17 17 15 20

Sólo Dream of the Old. Takty 120-123

Em7

11 7 7 5 7 7 8 5 6 7 6 4 7 4 5 7 5 4 7 2 4 5 2 2 2 5 3 0

T
A
B

Ukázka č. 36, zdroj: autor

Dream of the Old (1st solo from Kurt Rosenwinkel album Our Secret World)

Kurt Rosenwinkel
Wommusic - WOM0003
Čas: 5:35 - 8:00
Transkripcie: Jan Lacina

Jazz Guitar $E_{maj7}(\#11)$

7

J. Gtr.

13

J. Gtr.

19

J. Gtr.

25

J. Gtr.

31

J. Gtr.

37

J. Gtr.

43

J. Gtr.

46

J. Gtr.

49

J. Gtr.

52

J. Gtr.

55
J. Gtr.

58
J. Gtr.

61 (8)

64
J. Gtr.

67 (8)

70
J. Gtr.

73
J. Gtr.

76
J. Gtr.

82 (8)

88 (8)

94
J. Gtr.

97
J. Gtr.

8) 3

100 J. Gtr.

103 (8) J. Gtr.

106 J. Gtr.

110 J. Gtr.

114 J. Gtr.

118 J. Gtr.

122 J. Gtr.

Em(maj7)
Emaj7(#11)
Eb/E
Fm(maj7)
Em7
F#m7
B13(b9)

2. 4. 3 Analýza druhého sóla

Sólo je uvedeno dvoutaktovým motivem na akordu Dmaj7. Ten je dále rytmicky identicky, ale melodicky volně transponován na akordech Abmaj7#11 a A7sus4. Dlouhý tón d na akordu Abmaj7#11 účelně spojuje měnící se akordy. V taktech 5-6 hraje Rosenwinkel pentatoniku D dur. Na akord Abmaj7#11 zahraje část pentatoniky g moll/Bb dur. Jedná se o chytré řešení, protože tonalita g moll je tónině D dur velmi blízká (jako mollová subdominanta k tónice T). Zároveň vyjadřuje lydickou barvu. Tón bb je nóna, c tercie a d zvětšená kvarta akordu Abmaj7#11.

Výběrem tónů na prvních dobách Rosenwinkel sleduje tonalitu D dur. Například na akordu Abmaj7#11 zazní jako první tón d v deseti případech ze sedmnácti. Na akordu A7sus4 místo rozvodů dominanty do následující tóniky lze slyšet část stupnice D dur, část pentatoniky D dur nebo důraz na kvartu a septimu. Jediné, co trochu připomíná dominantní jazyk je rozklad akordu Gmaj7 nad A7sus4 v taktu 24. Rosenwinkel tedy spíše nechává vyjadřovat harmonii orchestr a sám se soustředí na melodické fráze.

V taktu 22 je rozklad akordu Dmaj9. Noty na hmatníku jsou rozvrženy stejně jako ve frázi z prvního sóla ve skladbě The Cloister (takty 35-36).

Zajímavé kombinace pentatonik se nacházejí v taktech 25-32. Nejdříve fráze v pentatonice A dur nad akordem Dmaj7. Poté odpověď na tuto frázi v pentatonice Bb dur na akordu Abmaj7#11 a stejný motiv znovu v pentatonice A dur nad akordem A7sus4. V taktech 29-32 je tento motiv rozšířen na sekvenci hranou dolů přes tři oktávy. Rosenwinkel dokáže udržet směr fráze i při měnící se harmonii, stejně jako ve skladbě Zhivago. Zde akorát s pentatonikami. Na akord Dmaj7 zní pentatonika D dur. Během akordu Abmaj7#11 se vystřídají pentatoniky Bb dur/g moll a Eb dur/c moll. Fráze v pentatonice Eb dur je identická s frází v Bb dur, ale o kvintu níž. Sestup se nad akordem A7sus4 přizpůsobí pentatonice A dur a skončí na kvintě akordu Dmaj7 (ukázka č. 37).

Outro sólo Dream of the Old. Takty 25-28.

Dmaj7 Abmaj7#11 A7sus4

Outro sólo Dream of the Old. Takty 29-33.

Dmaj7 Abmaj7#11 A7sus4 Dmaj7

Ukázka č. 37, zdroj: autor

Podobný princip je v taktech 38-40, kdy hraje Rosenwinkel sestupný motiv skrze měnící se harmonii ve velkém rozsahu. Zajímavá superpozice je v taktu 45: na akord Dmaj7 je hrán rozklad akordu Bm.

Sólo Rosenwinkel uzavírá v taktech 49-69 několika variacemi na motiv, který se objevil již na začátku sóla (takty 3-4). Na akordu Dmaj7 je dlouhý tón a. Po dvou taktech se Rosenwinkel dostane vždy jiným způsobem na tón d – první tón již zmíněného motivu z taktů 3 a 4. Během dvaceti taktů je předvedeno poměrně mnoho způsobů obohacení melodie. Tato outro fráze zároveň připravuje posluchače na konec skladby.

Dream of the Old (Kurt Rosenwinkel outro solo from album Our Secret World)

Kurt Rosenwinkel
Wommusic - WOM003
Čas: 9:42 - 11:12
Transkripce: Jan Lacina

Jazz Guitar

J. Gtr.

J. Gtr.

J. Gtr.

J. Gtr.

J. Gtr.

J. Gtr.

J. Gtr.

J. Gtr.

J. Gtr.

J. Gtr. 37 (8) Dmaj7 A \flat maj7(#11) A7(sus4)

J. Gtr. 41 Dmaj7 A \flat maj7(#11) A7(sus4)

J. Gtr. 45 Dmaj7 8va A \flat maj7(#11) A7(sus4)

J. Gtr. 49 Dmaj7 A \flat maj7(#11) A7(sus4)

J. Gtr. 53 Dmaj7 A \flat maj7(#11) A7(sus4)

J. Gtr. 57 Dmaj7 A \flat maj7(#11) A7(sus4)

J. Gtr. 61 Dmaj7 A \flat maj7(#11) A7(sus4)

J. Gtr. 65 Dmaj7 A \flat maj7(#11) A7(sus4) Dmaj7 rit.

J. Gtr. 70 (8)

2. 5. Turns

2. 5. 1. Forma skladby

Skladba Turns je na této desce jediná, která nebyla vydána na žádném albu. Pro improvujícího hudebníka je spolu se skladbou Zhivago asi nejnáročnější. Hlavními výzvami jsou střídání akordů každého půl taktu a vysoké tempo. Sousedící akordy jsou často velmi nepříbuzné. Základem první části tématu je osmitaktový sled akordů ve 3/4 taktu. Takt je dále rozdělen na dvě stejné poloviny čtvrtovou notou s tečkou a v tomto intervalu se také mění akordy. Na začátek tuto figuru zahrají dvakrát dechové nástroje a capella. Následují dvě melodie A1 a A2. Skoro všechny divize jsou vyplněny triolami. Melodie tedy má až strojový nádech. Část A2 je napsána ve velkém rozsahu a je složena z velkých intervalových skoků.

Na sekce B1 a B2 skladba přejde do 4/4 taktu. Triolové cítění zůstává. Doprovodem je basový postup kvintových souzvuků ve čtvrtových notách od tónů des, es, as, ges. Melodickým základem obou sekcí jsou kontrastní dvoutaktové motivy, které se opakují. Lze konstatovat, že celé téma je velmi repetitivní a neústupné. Aranžmá orchestru pomáhá jednotlivé části vkusně oddělovat.

Mezi téma a hlavní osmitaktovou sólovou část je vloženo 8 taktů ve 4/4 metru. Pomáhají připravit opětovný nástup 3/4 taktu.

Ve skladbě Turns se také nacházejí sóla saxofonu a bicích. Po kytarovém sóle začíná improvizovat saxofon na 16 taktů akordu Ebm7. Poté sólová sekce přejde do 4/4 taktu. 8 taktů hraje sólista na Gm7 a 8 taktů na B7sus4. Tento akord zároveň připravuje přechod na speciál. Tím je hlavní osmitaktová část ve 3/4 taktu o půltón výš. Zazní dvakrát s tím, že podruhé hraje Rosenwinkel krátkou improvizací. Následuje bicí sólo na basovou figuru částí B1 a B2 ve 4/4 taktu.

Na závěr zazní jedno opakování části A1 a dvě opakování části A2.

Turns (z alba Our Secret World 2010)

Leadsheet

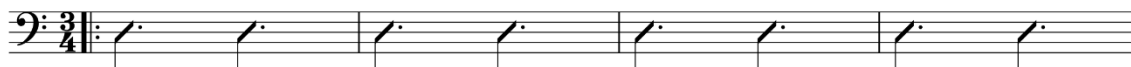
Kurt Rosenwinkel
 Arr. Carlos Azevedo
 Wommusic - WOM0003
 Transkripce: Jan Lacina

$\text{♩} = 145$

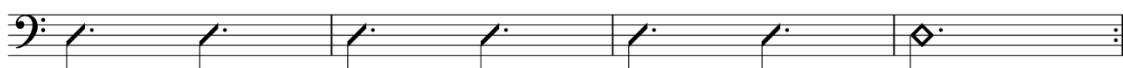
Intro dechy

Triplet swing

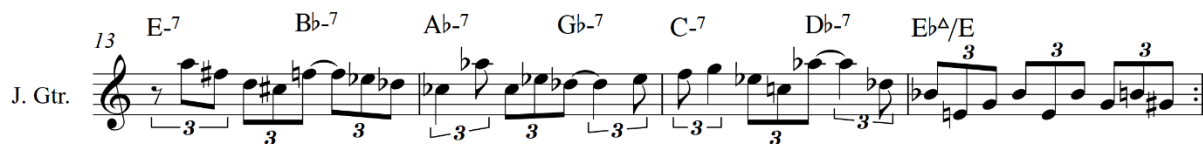
E_b^{-7} $D_b^7\text{SUS}4$ $A^{\Delta 7}$ $D^{\Delta 6}$ $E_b^{\Delta 6}$ $G_b^{\Delta 7}(\#11)$ $G^{\Delta 7}(\#11)$ E_b^{-7}

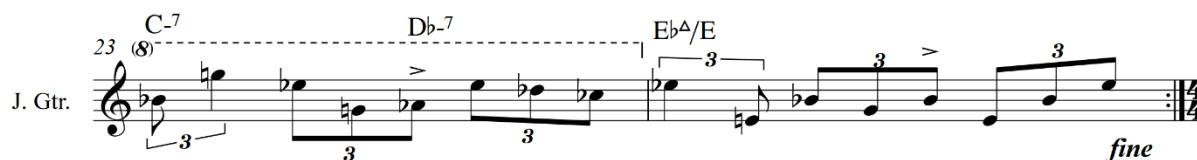
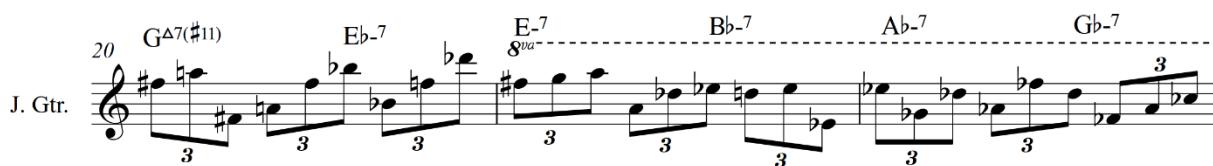
5 E^{-7} B_b^{-7} A_b^{-7} G_b^{-7} C^{-7} D_b^{-7} $E_b^7\text{sus}4$

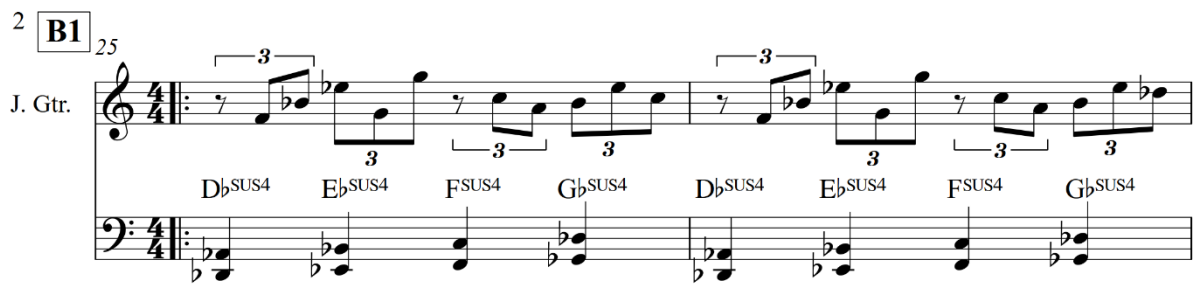
A1

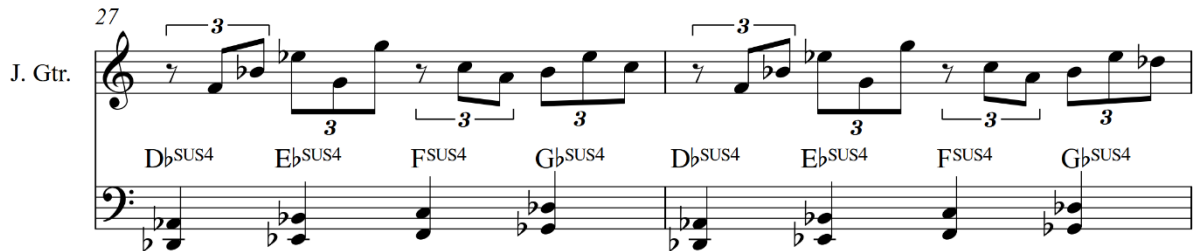

A2

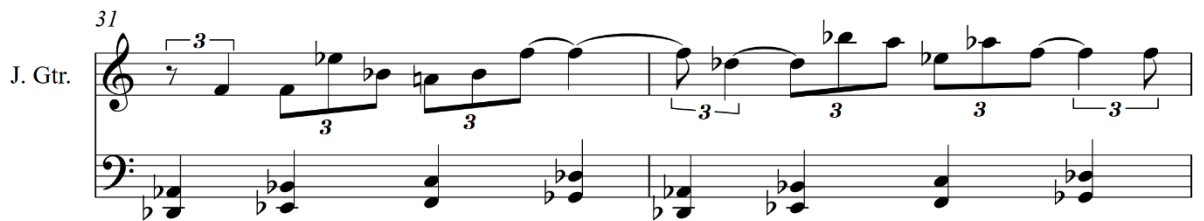
2 **B1** 25

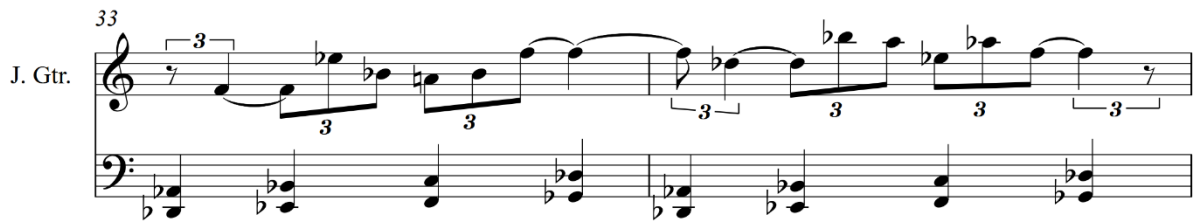
J. Gtr.

J. Gtr.

B2 29

J. Gtr.

J. Gtr.

J. Gtr.

J. Gtr.

sólo kytara

J. Gtr.

45 Eb-7 Db7SUS4 AΔ7 DΔ EbΔ6 GbΔ7(#11) GbΔ7(#11) Eb-7

J. Gtr.

49 E-7 Bb-7 Ab-7 Gb-7 C-7 Db-7 Eb7(sus4) open

J. Gtr.

Sólo saxofon

53 Eb-7 4x

J. Gtr.

57 G-7 B7(sus4)

J. Gtr.

Speciál o 1/2 tón výš. 2nd time kytara sólo

65 E-7 D7SUS4 BbΔ7 EbΔ6 EΔ6 GΔ7(#11) AbΔ7(#11) E-7

J. Gtr.

69 F-7 B-7 A-7 G-7 Db-7 D-7 1. E7sus4 2. F7sus4

J. Gtr.

74 4x

J. Gtr.

DbSUS4 EbSUS4 FSUS4 GbSUS4 DbSUS4 EbSUS4 FSUS4 GbSUS4

J. Gtr.

Bicí sólo open

76 DbSUS4 EbSUS4 FSUS4 GbSUS4 DbSUS4 EbSUS4 FSUS4 GbSUS4

J. Gtr.

DbSUS4 EbSUS4 FSUS4 GbSUS4 DbSUS4 EbSUS4 FSUS4 GbSUS4

J. Gtr.

Zavěrečné téma A1 (jen jedno opakování) + A2. Konec na fine

2. 5. 2. Analýza sóla

V přechodové části sice hraje Rosenwinkel na akord Ebm7, melodie je však sama o sobě ukotvena v Des dur. Barva akordu Ebm7 je přiznána až v osmém taktu, kdy Rosenwinkel zahraje pentatoniku Eb moll a její kvintu zároveň obalí chromatickými průchody z obou směrů.

Improvizace na hlavní sólovou část může přinést mnohá úskalí. Po akordech Ebm7 a Db7sus4 následuje pět akordů s kvalitou maj7. Poté sedm akordů s kvalitou m7 a v posledním taktu se lze nadechnout na akordu Eb7sus4. Rosenwinkel v sóle předvádí různé techniky, jak se s touto harmonií vyrovnat.

V prvním osmitaktí (takty 9-16) používá motivickou práci s extra krátkým motivem o délce dvou not, který prochází harmonií. Ve většině případů jsou od sebe tóny vzdáleny o velkou sekundu. Rosenwinkel hledá nejbližší možné cesty spojení, a tak jsou od sebe dvojice často o velkou nebo malou sekundu vedle. Velmi zajímavé je, jak na akordech Cm7 a Dbm7 připravuje nástup závěrečného akordu Eb7sus4. Opakuje na nich primu a kvintu cílového akordu. Je to velmi efektivní, protože tóny es a bb jsou zároveň tercií a septimou akordu Cm7. Na Dbm7 Rosenwinkel vybočí na tón e a vyjádří tak terci a sextu tohoto akordu. Slyšíme tak upevnění tonality kolem kvintakordu Es dur.

Přes akordy Amaj7 a Dmaj6 v taktu 18 je hrána pentatonika E dur. Zajímavé je spojení akordů Ebmaj7 a Gbmaj7. Na akord Gbmaj7 lze totiž nahlížet jako na Ebm7. To může pro mozek znamenat výrazné ulehčení tohoto spoje. V taktech 19, 27, 67 a 75 lze zřetelně slyšet přechod fráze z Es dur do es moll.

Do taktu 22 ještě Rosenwinkel chvilkami pokračuje v práci s dvoutónovým motivem. Spoj akordů Cm7, Dbm7 a Eb7sus4 v taktech 23-24 obsahuje stejný princip jako v minulém osmitaktí. Nyní zazní dokonce všechny tóny kvintakordu Es dur. Na akordu Dbm7, těsně před rozvodem do Eb7sus4 se rychle vystřídají tóny bb a ces. V první řadě jde o chytré vyjádření sexty a septimy akordu Dbm7. Za druhé je tón ces chromatickým průchodem do kvinty statického akordu Eb7sus4.

Další návod na interpretaci skladby Turns poskytuje Rosenwinkel v taktu 25. Přes akordy Ebm7 a Db7sus4 hraje pentatoniku es moll/Ges dur. Tato pentatonika i stupnice Ges dur/es moll aiolská totiž obsahují tóny obou akordů. V taktech 41, 65, 73 a 81 hraje Rosenwinkel na tento harmonický spoj pentatoniku es moll. V taktech 33 a 57 zase stupnici es aiolskou.

Pro spojení akordů Em7, Bbm7, Abm7, Gbm7 jsem v sóle žádnou zkratku nenašel. Rosenwinkel se snaží poctivě strefovat do každého z akordů. V taktech 46, 54 a 86 ale akord Gbm7 ignoruje a pokračuje ve hře na akord Abm7. Spojení Abm7 – Gbm7 a dále Cm7 je povedené v taktu 14. Septimy ges a e jsou půltónově rozvedeny do tónu es – tercie akordu Cm7 a primy akordu Eb7sus4. Stejná situace se děje v krátkém sóle o půltón výš. V notách se jedná o takt 98. Septimy akordů Am7 a Gm7 putují to tercie akordu Dbm7.

Jak lze vidět v taktech 33-40, Rosenwinkelovi nečiní potíže hrát skrze akordy bez častých změn směru fráze. Na akordech Ebm7 a Db7sus4 hraje stupnici es aiolskou. Poté přes akordy Amaj7 a Dmaj7 pokračuje plynule s a jónskou. Po změně směru fráze ještě stihne vyjádřit akord Ebmaj7. Následující fráze v taktech 36-40 je vedena v kvartolách a postupuje přirozeně přes osm akordů, jakoby se jednalo o jednu stupnici. Od tónu fis2 do fis/ges 3 lze vidět schéma zmenšené stupnice 1 tón a 1/2 tón. Mohlo by se jednat o náhodu, ale na videu živého provedení skladby Turns¹⁹ hraje v čase 3:00 Rosenwinkel totožnou frází. Pravděpodobně ji s oblibou používá pro gradaci (ukázka č. 38).

¹⁹ Turns - OJM + Kurt Rosenwinkel, Aliados, Porto, 2013. In: youtube.com. [online]. [cit. 29.4.2022]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=6Wbk3n3XyFA&ab_channel=OrquestraJazzdeMatosinhos. Kanál uživatele Orquestra Jazz de Matosinhos

Sólo Turns. Takty 33-35

Ebm7 Db7sus4 Amaj7 Dmaj6 Ebmaj6 Gbmaj7

iz. guit.

Sólo Turns. Takty 36-40

Gmaj7#11 Ebm7 Em7 Bbm7 Abm7 Gbm7 Cm7 Dbm7 Eb7sus4

Ukázka č. 38, zdroj: autor

Sextoly v taktech 41-45 obsahují stejný princip jako fráze ze sóla Dream of the Old (takty 98-102). Tentokrát se ale přizpůsobují měnící se harmonii. Střídají se zde pentatoniky (na Ebm7, Db7sus4, Ebmaj7, Gbmaj7) a stupnice (Amaj7, Dmaj7, Gmaj7, Ebm7, Em7). Pro každou dvojici v taktech 41-43 je společná jedna stupnice/pentatonika. Rosenwinkel reaguje na změny harmonie opravdu rychle a rychlými opakovanými sestupy vytváří mnoho energie (ukázka č. 39).

Sólo Turns. Takty 41-48

Ebm7 Db7sus4 Amaj7 Dmaj6 Ebmaj7 Gbmaj7

Gmaj7#11 Ebm7 Em7 Bbm7 Abm7 Gbm7 Cm7 Dbm7 Eb7sus4

Ukázka č. 39, zdroj: autor

Na akordech Cm7, Dbm7 a Eb7sus4 se také v dalších částech sóla opakují fráze opisující tóny akordu Eb7sus4. I přesto, že hraje kapela v triolovém cítění, Rosenwinkel hraje většinu sóla v šestnáctinových notách. V takovém případě pak mění harmonii v rámci taktu na třetí šestnáctinové notě druhé doby.

Turns (Kurt Rosenwinkel solo from album Our Secret World)

Kurt Rosenwinkel
Wommusic - WOM0003
Cas: 1:40 - 3:33
Transkripce: Jan Lacina

♩ = 148

A

Jazz Guitar

J. Gtr.

J. Gtr.

B

J. Gtr.

J. Gtr.

J. Gtr.

J. Gtr.

J. Gtr.

J. Gtr.

J. Gtr.

J. Gtr.

2

41 $E\flat m^7$ $D\flat 7(sus4)$ $A\text{maj}7$ $D\text{maj}7$

J. Gtr.

43 $E\flat\text{maj}7$ $G\flat\text{maj}7$ $G\text{maj}7(\#11)$ $E\flat m^7$

J. Gtr.

45 $E m^7$ $B\flat m^7$ $A\flat m^7$ $G\flat m^7$ $C m^7$ $D\flat m^7$ $E\flat 7(sus4)$

J. Gtr.

49 $E\flat m^7$ $D\flat 7(sus4)$ $A\text{maj}7$ $D\text{maj}7$ $E\flat\text{maj}7$ $G\flat\text{maj}7$ $G\text{maj}7(\#11)$ $E\flat m^7$

J. Gtr.

53 $E m^7$ $B\flat m^7$ $A\flat m^7$ $G\flat m^7$

J. Gtr.

55 $C m^7$ $D\flat m^7$ $E\flat 7(sus4)$

J. Gtr.

57 $E\flat m^7$ $D\flat 7(sus4)$ $A\text{maj}7$ $D\text{maj}7$

J. Gtr.

59 $E\flat\text{maj}7$ $G\flat\text{maj}7$ $G\text{maj}7(\#11)$ $E\flat m^7$

J. Gtr.

61 $E m^7$ $B\flat m^7$ $A\flat m^7$ $G\flat m^7$

J. Gtr.

63 $C m^7$ $D\flat m^7$ $E\flat 7(sus4)$

J. Gtr.

65 $E\flat m^7$ $D\flat 7(sus4)$ $A\text{maj}7$ $D\text{maj}7$

J. Gtr.

67 $E\flat\text{maj}7$ $G\flat\text{maj}7$ $G\text{maj}7(\#11)$ $E\flat m^7$

J. Gtr.

69 *8va* Em⁷ Bbm⁷ Abm⁷ Gbm⁷ Cm⁷ Dbm⁷ Eb⁷(sus4)

73 Ebm⁷ Db⁷(sus4) Amaj⁷ Dmaj⁷

75 Ebmaj⁷ Gbmaj⁷ Gmaj⁷(#11) Ebm⁷

77 Em⁷ Bbm⁷ Abm⁷ Gbm⁷

79 Cm⁷ Dbm⁷ Eb⁷(sus4)

81 Ebm⁷ Db⁷(sus4) Amaj⁷ Dmaj⁷ Ebmaj⁷ Gbmaj⁷ Gmaj⁷(#11) Ebm⁷

85 Em⁷ Bbm⁷ Abm⁷ Gbm⁷ Cm⁷ Dbm⁷ Eb⁷(sus4)

89 Ebm⁷

4:23 - 4:33 Em⁷ D⁷(sus4) Bbmaj⁷ Ebmaj⁷ Emaj⁷ Gmaj⁷ Abmaj⁷(#11) Em⁷

93

97 Fm⁷ Bm⁷ Am⁷ Gm⁷ Dbm⁷ Bm⁷ Fm⁹/Bb

2. 6. Use of Light

2. 6. 1 Forma skladby

Skladba *Use of Light* pochází z alba *The Next Step* (2000). Dále se objevila na albu *Deep Song* (2005). Na obou albech je téma uvedeno charakteristickou introdukcí na rozkladu akordu Bbmaj7. Na albu *Our Secret World* sice začíná skladba bez introdukce, ale doprovodná linka se objevuje pod melodií. Po tématu následují dva chorusy Rosenwinkelova sóla. Nástup závěrečného tématu od části C připravuje krátká mezihra založená na melodii skladby. Mezi konec tématu a codu je vložena kytarová kadence.

Use Of Light (z alba Our Secret World 2010)

Leadsheet

Kurt Rosenwinkel
 Arr. Pedro Guedes
 Wommusic - WOM0003
 Transkripce: Jan Lacina

$\text{♩} = 60$

A Melodii obččas zdobit, drobné improvizace do pauz

Jazz Guitar

J. Gtr.

5 A-7 C#Δ7(#9) BbΔ7(#11)

B

J. Gtr.

9 BbΔ7(#11) D-7 EbΔ7 B-7 A-7

13 C#Δ7(#9) C7sus10 BbΔ7 DΔ7 BbΔ7

C

J. Gtr.

18 BbΔ7(#11) D-7 EbΔ7 FΔ7 C-7

pauza

22 EbΔ7 Bb7sus4 DΔ7 BbΔ7(#11) DbΔ7 Db7(#9)

26 BbΔ7 DbΔ7 Db7(#9) BbΔ7(#11)

sólo na formu

Mezihra po sóle

30

Pouze vrchní melodie. Dechy hrají a capella další hlasy

4x

34

Poslední téma od C
 Poté kytara
 kadence a na Coda

2. 6. 2 Analýza sóla

Sólo ve skladbě Use of Light je jednoznačně nejdelší na albu. Trvá přes čtyři a půl minuty. Ve dvou chorusech Rosenwinkel představuje různé koncepty své hry. Pomalé tempo a poměrně jednoduchá harmonie poskytují dostatek prostoru pro vyjádření rozličných nálad a barev. Sólo jsem kvůli rytmické přehlednosti napsal v double-time. Čtvrtková nota v zápise sóla se rovná osminové notě v leadsheetu.

Třítaktový zdvih před začátkem formy začíná na septimě akordu Bbmaj7#11 a pokračuje na tónech pentatoniky C dur. Do formy vstoupí na tónu e3, který je zároveň charakteristickým tónem melodie. V taktu devět zazní na akordu Dmaj7 velmi exoticky znějící stupnice D dur se sníženou sextou a sníženou nónou. Tato stupnice bývá často označována jako „double-harmonic minor scale“. V kontextu akordu Dmaj7 ji můžeme vnímat jako dur harmonickou stupnici se sníženou nónou, jako průchodem do tóniky.

Dalším zajímavým harmonickým momentem v sóle je akord C#maj7#9. Nachází se na šestém stupni f moll harmonické. Stejný typ akordu jsem popisoval například ve skladbě Dream of The Old. Frázi v taktu 15 Rosenwinkel zahájí částí stupnice f moll harmonické a pokračuje rozkladem akordu C7 na C#maj7#9. To je velmi efektivní způsob vyjádření této harmonie.

Fráze v taktech 18-20 obsahuje kombinaci mnoha prvků. Těžištěm fráze je vzestupná pasáž, která směřuje na tón melodie e3. Nejprve je Rosenwinkelův přístup intervalický. Od každého z tónů bb, d a f hraje dvě diatonické kvarty nahoru. Poté zahraje dvě kvinty a pokračuje částí pentatoniky F dur k tónu e3. Díky tomu, že se intervaly mechanicky neopakují, zní fráze velmi svěže. K výběru tónů mohla přispět vizuální představa hmatníku kytary.

V taktu 23 hraje Rosenwinkel na akordu Bbmaj7#11 melodii připomínající dominantu A7. Není překvapením, že v taktu 24 je rozvedena do akordu Dm7. Další příklad kreativní intervalické fráze je v taktech 31-32. Obsahuje postupně septimu, kvarty, sextu, kvintu a následně postupuje po stupnici nahoru.

Často používaným prostředkem pro vyjádření barvy akordu Bbmaj7#11 je tón e. Rosenwinkel například hraje v taktu 37 sestupný rozklad akordu C dur přes dvě

oktávy. Nebo v taktu 38-39 tóny pentatoniky C dur. Předvádí tedy tón e v rámci kontrastní tonality. Jedná se o mnohem efektivnější přístup, než dávat důraz na tón e v rámci fráze v Bb lydické.

V pomalém tempu skladby vyniká Rosenwinkelova technika zvyšující expresivitu jednotlivých tónů. Jde o příklep levé ruky z výchozího tónu o velkou sekundu výš na cílový tón. Technicky je nejvýhodnější používat příklep z prvního prstu na třetí. Tento výrazový prostředek je přítomen na celém albu, taktéž při přednesu témat skladeb. V sóle na *Use of Light* je ale nejmarkantnější. Například na následujících místech: takty 24, 36, 39, 49-50, 58, 104-105. Je možné, že se jedná o drobnou inovaci techniky, kterou používají jazzoví kytaristé již několik dekád. V tomto případě se cílový tón dosahuje půltónovým skluzem zespod.

Pokusím se rozebrat takty 51-59. V taktu 51 hraje Rosenwinkel přes akord Bbmaj7 pentatoniku Bb dur. Na akordu Dbmaj7 pak pentatoniku Es dur (lydická barva) a skončí na kvintě as. Vyjádření akordu Db7#9 je velmi specifické. Nejprve je zahrán rozklad hmatu akordu – jeho prima, tercie, septima a zvětšená nóna. Poté Rosenwinkel pokračuje frází v pentatonice G dur, která je vzdálena od základního tónu o tritón. Stupnice, ze které akord vychází je tedy Des alterovaná (7. stupeň d moll melodické). Na akordu Bbmaj7 zní v taktu 54 pentatonika F dur a další fráze z taktu 55 je v pentatonice C dur. Jedná se o další příklad zajímavého mixu barev nad statickým akordem. Již z předchozích sól je patrné, že Rosenwinkel rád hraje fráze v ohromném rozsahu a na netradičních místech kytarového hmatníku (ukázka č. 40).

Fráze v taktech 56-57 začíná na šesté struně v XVI. poloze a dostane se až na des4. Rosenwinkel mění stupnice des lydickou a des alterovanou v průběhu fráze. Ta je ukončena jeho charakteristickými příklepy levé ruky v taktu 58.

Sólo Use Of Light. Takty 51-52.

B♭maj7 **D♭maj7**

iz.guit.

Sólo Use Of Light. Takty 53-55

D♭7#9 **B♭maj7#11**

Sólo Use Of Light. Takty 56-59

D♭maj7

D♭7#9 **B♭maj7**

Ukázka č. 40, zdroj: autor

Do druhého chorusu vstupuje sólo cyklickou frází na akordu B♭maj7#11. Tato fráze byla detailně popsána ve skladbě The Cloister. Má stejné mechanické DNA, ale trochu jiný melodický průběh. Přikládám rozvržení na hmatníku (ukázka č. 41).

Sólo Use Of Light. Takty 60-61

Bbmaj7#11

8va

Ukázka č. 41, zdroj: autor

Je třeba dodat, že Rosenwinkel ctí formu skladby a na začátcích částí formy velmi často cituje tóny melodie. Konkrétně v částech A a B prvního chorusu a v částech A a C druhého chorusu sóla.

V taktu 73 hraje Rosenwinkel rychlé arpeggio zmenšeného septakordu směrem dolů. Tóny rozkladu jsou rozvrženy po dvou na jedné struně a téměř každá druhá nota je hrána legatem levé ruky. Tóny rozkladu vyjadřují zvětšenou kvartu, zvětšenou nónu, tercdecimu a základní tón akordu Db7#9. Technicky jde o hru zmenšeného septakordu, postaveném na základním tónu dominantního septakordu (ukázka č. 42).

Sólo Use Of Light. Takt 73.

Db7#9

Bbmaj7#11

Ukázka č. 42, zdroj: autor

V taktech 78-79 lze slyšet nad akordem Bbmaj7#11 melodický rozklad akordu D7sus4. Vyjadřuje tercii, nónu, septimu a kvintu znějícího akordu.

Velmi rychlá stupnicová pasáž nad akordem Bbmaj7 směřuje přes všechny struny do primy akordu Dmaj7. Rychlosti Rosenwinkel docílil nejen legatem levé ruky, ale i symetrickým rozvržením tónů stupnice na hmatníku po třech tónech na každé struně (ukázka č. 43).

Sólo Use Of Light. Takt 91.

Bbmaj7 **Dmaj7**

Ukázka č. 43, zdroj: autor

Vrchol sóla přichází v taktech 106-115. O chvíli dříve je připraven lyrickou melodií v taktech 104-105. Rosenwinkel buduje energii závěru sóla pomocí velmi rychlých rozkladů akordů na 1-3. struně kytary. Rytmicky se jeví zápis velmi složitě. Je třeba vzít na vědomí, že jde o cyklus deseti not, který Rosenwinkel pocitově zrychluje nebo naopak brzdí za účelem dosažení expresivity. Pro dosažení rychlosti patternu používá v maximální míře legato levé ruky a techniku sweep picking. Směrem od 3. k 1. struně klouže trsátka po strunách úhodem směrem dolů. Opačným směrem klouže trsátka úhodem nahoru. Jelikož se v tomto případě jedná jen o dvě struny za sebou, obtížnost pro pravou ruku není vysoká. Melodicky používá otevřený zvuk rozkladů septakordů X7sus4. To je zvláště působivé nad akordy Dbmaj7 a Bbmaj7 v taktech 107-108. Zde zní rozklad akordu F7sus4, jehož tóny patří do obou akordických stupnic a změna akordu na Bbmaj7 v orchestru působí velkolepě. Rosenwinkel postupuje s rozklady na hmatníku směrem do vyšších poloh. Na dalším akordu Dbmaj7 zazní melodický rozklad Bb7sus4 a na akordu Db7#9 melodický rozklad Db7b5/G7b5. Posledním rychlým arpeggiem je C7sus4 nad akordem Bbmaj7. Akord Db7#9 v taktu 115 vyjadřuje Rosenwinkel cyklickou frází, která se objevila v sólech na The Cloister a Dream of the Old. Struktura je: základní tón des, rozklady kvintakordů G a A a pokračování melodického rozkladu Db polozmenšený. Fráze končí na nejvyšším tónu kytary d4 - tercii nastoupivšího akordu Bbmaj7#11 (ukázka č. 44).

8va

D \flat maj7

T
A
B

B \flat maj7

8va

T
A
B

D \flat maj7 **D \flat 7#9**

8va

T
A
B

B \flat maj7 **D \flat maj7**

8va

T
A
B

Ukázka č. 44, zdroj: autor

Use of Light (Kurt Rosenwinkel solo from album Our Secret World)

Kurt Rosenwinkel
Wommusic - WOM003
Čas: 2:12 - 6:57
Transkripcie: Jan Lacina

$\text{♩} = 100$

Jazz Guitar

J. Gtr.

J. Gtr.

J. Gtr.

J. Gtr.

J. Gtr.

J. Gtr.

J. Gtr.

J. Gtr.

J. Gtr.

2

36 $B\flat$ maj7 (8)

J. Gtr.

38 $B\flat$ maj7(#11)

J. Gtr.

42 Dm^7 $E\flat$ maj7 F maj7 Cm^7

J. Gtr.

46 $E\flat$ maj7 $B\flat 7(sus4)$ 8va

J. Gtr.

48 $D\flat$ maj7 (8)

J. Gtr.

50 $B\flat$ maj7(#11) (8)

J. Gtr.

52 $D\flat$ maj7 $D\flat 7(\#9)$ 8va

J. Gtr.

54 $B\flat$ maj7 (8)

J. Gtr.

56 $D\flat$ maj7 (8) $D\flat 7(\#9)$ 8va

J. Gtr.

58 $B\flat$ maj7(#11)

J. Gtr.

60 $B\flat$ maj7(#11)

J. Gtr.

62 (8)

J. Gtr.

A

66 D^{maj7} Cm^7 D^{maj7} 3

J. Gtr.

70 $\text{A}^{\text{m}7}$

J. Gtr.

72 $\text{D}^{\flat 7(\#9)}$ 8va

J. Gtr.

74 $\text{B}^{\flat \text{maj}7(\#11)}$

J. Gtr.

76 8va

J. Gtr.

B 78 $\text{B}^{\flat \text{maj}7(\#11)}$ $\text{C}^{\# \text{maj}7(\#9)}$

J. Gtr.

80 $\text{E}^{\flat \text{maj}7}$ $\text{B}^{\text{m}7}$ $\text{A}^{\text{m}7}$

J. Gtr.

82 $\text{D}^{\text{m}7}$ 8va

J. Gtr.

86 $\text{C}^{\# \text{maj}7(\#9)}$

J. Gtr.

88 $\text{C}7^{\text{sus}10}$

J. Gtr.

90 $\text{B}^{\flat \text{maj}7}$

J. Gtr.

92 $\text{D}^{\text{maj}7}$

J. Gtr.

94 B♭maj7

J. Gtr.

C

96 B♭maj7(#11) 8va

J. Gtr.

100 Dm7 Ebmaj7 Fmaj7 Cm7

J. Gtr.

104 Ebmaj7 B♭7(sus4)

J. Gtr.

106 D♭maj7 8va

J. Gtr.

108 B♭maj7(#11) 8va

J. Gtr.

110 D♭maj7 D♭7(#9)

J. Gtr.

112 B♭maj7 D♭maj7

J. Gtr.

114 D♭7(#9)

J. Gtr.

116 B♭maj7(#11) 8va

J. Gtr.

2. 7 Path of the Heart

2. 7. 1 Forma skladby

Skladba Path of the Heart trvá přes třináct minut. První verze skladby pochází z alba *The Next Step* (2000). Společně se skladbou The Cloister má nejpropracovanější aranžmá. Autorem obou aranžmá je Ohad Talmor. Path of the Heart začíná více než dvouminutovou introdukcí. Ta je založena na neustálém opakování tónu dis ve čtvrtvých notách. Rosenwinkel poté asi minutu vytváří náladu improvizací na oblíbený akord Emaj7#9. Před nástupem tématu proběhne v orchestru několik citací melodie. Na první frázi tématu kytara nastupuje v paralelních intervalických trojzvucích z e moll melodické. Jsou složeny z kvinty a tercie. Harmonický průběh skladby Path of the Heart bych s trochou nadsázky označil jako studii na méně známé akordy převážně z moll melodické stupnice. Akordy Gmaj7#5 a Abmaj7#5 se nacházejí na moll melodické stupnici o malou tercii níž. Jsou tedy odvozeny z třetího stupně moll melodické. Akordy C/F#, G/C#, F/B, Bb/E a Db7#9 vyjadřují alterované dominanty a nacházejí se na 7. stupni moll melodické. Akord Cis polozmenšený s velkou nónou se nachází na 6. stupni e moll melodické. Akordy Gdimmaj7 a Ab13b9/A pocházejí ze zmenšených stupnic G a A. Téma je ukončeno na sledu akordů Cmaj9, Bbmaj9, Amaj9 a Gmaj9. Tento sled se na konci skladby stává materiálem pro závěrečné sólo.

Další forma skladby je pojata jako speciál pro orchestr a kytaru. Aranžér z harmonie vytěžil maximum. Lze slyšet opravdu barevné souzvučky. Na třetí formu hraje Rosenwinkel sólo. Sólo končí tremolem na první struně, na což navazují party dechových nástrojů a pokračují v šíření nervózní nálady. Po uklidnění se skladba vrací k úplnému začátku. Tentokrát zní ve čtvrtvých notách opakovaný tón b. Rosenwinkel přes tento motiv hraje krátkou kadenci, kde kombinuje hru melodie a akordů.

Prvních 8 taktů závěrečného tématu pokračuje nad motivem opakovaných not. Kytara se přidává v taktu 9 a dohraje téma do konce. Na již zmíněný vamp 4 akordů maj7 hraje závěrečné sólo, které volně přejde k opakování melodie z taktů 17-18. Skladba končí na dvou závěrečných akordech F#7#9 a E7sus4.

Path of the Heart (z alba Our Secret World 2010)

Leadsheet

Kurt Rosenwinkel
 Arr. Ohad Talmor
 Wommusic - WOM0003
 Transkripcie: Jan Lacina

Jazz Guitar $\text{♩} = 55$

J. Gtr.

3 $G\Delta 7(\#5)$ $E-6$

3 $F\#7\text{SUS}4$ C $F\#7$ $G/C\# / A/C\#$

5 $G\circ\Delta 7$ $C\#7(b9)$ $Bb-7$ $A\flat\Delta 7(\#5)$ $G7\text{SUS}4$

9 F/B $B\flat/E$ $A-6$ $A\flat 13(b9)/A$ $A 13(b9)$ $D-7$

13 B $A7$ $C\Delta 7 / B$ $A-6$ $D\flat 7(\#9)$

Závěrečné téma:

17 $C\Delta 7 / B\flat\Delta 7$ $A\Delta 7 / G\Delta 7$ $F\#7(\#9)$

Na Outro

Outro

21 $C\Delta 7$ $B\flat\Delta 7$ $A\Delta 7$ $G\Delta 7$ **open solo** $F\#7(\#9)$ $E7\text{SUS}4$

Na závěr sóla hrát melodii ad. lib.

2. 7. 2 Analýza prvního sóla

První sólo ve skladbě Path of the Heart obsahuje mnoho praktických nástrojů pro vyjádření méně obvyklých akordů. Akordy Gmaj7#5 a Emmaj7 pochází z e moll melodické. Lze je tedy chápat jako jednu barvu. Fráze v druhé polovině taktu 2 může být vysvětlena jako rozklad septakordu Gmaj7#5 nebo jako rozklad septakordu Emmaj9. Na akordu F#7sus4 zazní rozklad kvarty, tercie, primy a kvinty. Stejný princip bylo možné vidět v sóle na Our Secret World (takty 47-48).

V druhé polovině čtvrtého taktu hraje Rosenwinkel nejdříve pentatoniku C dur s chromatickými průchody mezi tóny e, d, c a poté rozklad septakordu C7b5/F#7b5 s chromatickým průchodem mezi tóny c a bb. Fráze je rozvržena přes všech šest strun a pentatonika s rozkladem na sebe plynule navazují. Rozklad akordu C7b5 je rozvržen po dvou notách na strunu. Takto jej lze hrát přes všechny struny. Chromatický průchod mezi tóny c a bb může evokovat stupnici C dominantní bebopovou (ukázka č. 45).

Sólo Path of the Heart takty 2-3.

Gmaj7#5 **Emmaj7**

Sólo Path of the Heart takt 4.

F#7sus4 **C/F#**

Ukázka č. 45, zdroj: autor

Akordy G/C# a A/C# pocházejí ze stupnice cis alterované. Jde o jiný způsob vyjádření akordu C#7alt. Kvintakordy G dur a A dur nad basem C# jsou vodítkem Rosenwinkelovy fráze. Oba je různými způsoby v taktu 5 opiše. Akord Gdimmaj7 lze jinak zapsat jako F#/G a Rosenwinkelova fráze je složena výhradně z tónů akordu Fis dur. Na akordu Abmaj7#5 z f moll melodické zní

melodie poskládaná z tónů akordu C7. Další efektivní způsob vyjádření tohoto akordu.

Fráze v taktu 10 je polyrytmická. Takt je rozdělen na triolové osminy a některé jsou z nich dále děleny na tři šestnáctinové trioly. Motiv má navíc délku dvou triolových osmin, takže se rychlé šestnáctinové trioly objevují pokaždé na jiném místě. První polovina fráze je z mechanického pohledu zajímavá. Vzorec prvního cyklu je: dlouhá nota na e struně, skupina třech rychlých not v rámci akordu F7 (postupně jsou hrány na strunách 1, 2, 3). Rychlé noty jsou opět hrány technikou sweep, sklouznutím trsátka směrem k basovým strunám. Další skupiny cyklu začínají na druhé a na třetí struně. Následně hraje Rosenwinkel rozklad akordu Bb7b5 (ukázka č. 46).

Sólo Path of the Heart takt 10.

Ukázka č. 46, zdroj: autor

V taktu 11 hraje Rosenwinkel na akord Am6 rychlé dvojice not směrem nahoru. Až na konci fráze zazní nota gis a je jasné, že Rosenwinkel vyjadřoval kvintu, velkou septimu a nónu akordu Am6. To odpovídá rozkladu akordu E dur nad Am6.

V taktu 17 se objevuje již známý akord Db7#9. Rosenwinkel nejprve hraje rozklad akordu G dur nad basem Db, poté část rozkladu akordu G7b5. Následuje totožný vzestupný rozklad jako ve skladbě Use the Light²⁰ a fráze končí rozkladem akordu Dmmaj7. Všechny tyto výrazové prostředky pocházejí ze stupnice Des alterované. V taktech 18-19 Rosenwinkel chytře používá společné tóny pro průchod harmonií. Z akordu Cmaj7 přejde na Bbmaj7 skrze tón C. Totožná situace nastává na akordech Amaj7 a Gmaj7 o malou tercii níž (ukázka č. 47).

²⁰ Takt 53.

Sólo Path of the Heart takty 16-18.

Am7

D7#9 **Cmaj9** **Bbmaj7**

Ukázka č. 47, zdroj: autor

Sólo končí tremolem pravé ruky a hrou paralelních septim po stupnici g moll melodické na akordu F#7#9.

Path of the Heart (Kurt Rosenwinkel 1st solo from album Our Secret World)

Kurt Rosenwinkel
 Wommusic - WOM0003
 Cas: 5:55 - 7:34
 Transkripcje: Jan Lacina

$\text{♩} = 60$

Jazz Guitar $G_{\text{maj7}}(\#5)$ 8va

J. Gtr. $E_{\text{m}}(\text{maj7})$ $F\#7(\text{sus4})$ $C/F\#$

J. Gtr. $G/C\#$ $A/C\#$ G_{maj7}

J. Gtr. $C\#9$ $B_{\text{bm}}9$ $A_{\text{bmaj7}}(\#5)$

J. Gtr. $G7(\text{sus4})$

J. Gtr. F/B B_{b}/E

J. Gtr. 11 $A_{\text{m}}6$ 8va

J. Gtr. 12 $A_{\text{b}}13(\text{b}9)/A$ $A7(\text{b}9)$

J. Gtr. 13 $D_{\text{m}}7$ B $A7$

J. Gtr. 15 C_{maj7} $/B$ $A_{\text{m}}7$

2

17 $\text{Db}7(\#\text{9})$

J. Gtr.

18 Cmaj9 Bbmaj9 Amaj9 Gmaj9

J. Gtr.

20 $\text{F}\#\text{7}(\#\text{9})$ 8va

J. Gtr.

23 (8)

J. Gtr.

24 (8)

2. 7. 3 Analýza druhého sóla

Závěrečné sólo ve skladbě Path of the Heart je hráno na dvoutaktový vamp akordů Cmaj7, Bbmaj7, Amaj7 a Gmaj7. Výzvou pro sólistu může být nástup akordů Bbmaj7 a Gmaj7 na předraženou osminovou notu před třetí dobou. Rosenwinkel sólo zahájí citací melodie tématu v taktech 1-2. V taktech 3-4 je melodie o oktávu výš a melodicky obohacena. Známá je barva tónů akordu C dur nad znějícím Bbmaj7 v 5. taktu. V taktech 6-8 hraje Rosenwinkel dlouhé fráze ve dvaatřicetinových notách opisujíc právě znějící akordy. Další dvaatřicetinová fráze je v taktech 11-12. Přikládám rozvržení legát levé ruky a pozici not na hmatníku (ukázka č. 48).

Outro sólo Path of the Heart takty 11-12.

The image displays musical notation for measures 11-12 of the 'Outro sólo Path of the Heart'. It consists of two systems of notation. The first system shows measures 11 and 12, with a treble clef and a bass staff. The treble clef part features a melodic line with slurs and accents, and a bass staff with tablature. The second system shows measures 9 and 10, also with a treble clef and a bass staff. The notation includes chord symbols (Cmaj7, Bbmaj7, Amaj7, Gmaj7), dynamics (p), and articulation (H). The bass staff includes detailed fingerings and slurs.

Ukázka č. 48, zdroj: autor

Sólo se postupně přelévá do melodie tématu. Rosenwinkel umí posluchače překvapit. Například rychlým sestupem pentatoniky G dur přes tři oktávy v taktu 16. nebo „Hendrixovskými“ dvojjzvuky s příklepem spodního tónu v taktu 19.

Path of the Heart

(Kurt Rosenwinkel outro solo from album Our Secret World)

Kurt Rosenwinkel
Wommusic - WOM0003
Čas: 10:47 - 12:10
Transkripcie: Jan Lacina

♩ = cca. 60

C^{Δ7} B^{bΔ7} A^{Δ7} G^{Δ7}

Solo vamp

1 C^{Δ7} B^{bΔ7} A^{Δ7} G^{Δ7} C^{Δ7} B^{bΔ7}

J. Gtr.

4 A^{Δ7} G^{Δ7} C^{Δ7} B^{bΔ7}

J. Gtr.

6 A^{Δ7} G^{Δ7}

J. Gtr.

7 C^{Δ7} B^{bΔ7}

J. Gtr.

8 A^{Δ7} G^{Δ7}

J. Gtr.

9 C^{Δ7} B^{bΔ7} A^{Δ7} G^{Δ7}

J. Gtr.

11 C^{Δ7} B^{bΔ7}

J. Gtr.

12 A^{Δ7} G^{Δ7}

J. Gtr.

13 C^{Δ7} B^{bΔ7} A^{Δ7} G^{Δ7}

J. Gtr.

15 $C^{\Delta 7}$ $Bb^{\Delta 7}$ $A^{\Delta 7}$ $G^{\Delta 7}$

J. Gtr.

17 $C^{\Delta 7}$ $Bb^{\Delta 7}$ $A^{\Delta 7}$ $G^{\Delta 7}$

J. Gtr.

19 $C^{\Delta 7}$ $Bb^{\Delta 7}$ $A^{\Delta 7}$ $G^{\Delta 7}$

J. Gtr.

Na závěr sóla hrát melodii ad. lib.

Závěr

Z provedených transkripcí a jejich analýz vyvozují následující závěry: Kurt Rosenwinkel je technicky i koncepčně vybaven pro improvizaci na sofistikované harmonické postupy ve vysokých tempech. Zároveň dokáže vyjádřit i jednoduché a lyrické hudební myšlenky a variovat základní témata skladeb. V Rosenwinkelově hře na kytaru lze také slyšet vokální princip. Toho bylo dosaženo mimo jiné také přimícháním jeho zpěvu do zvuku kytary. Ohromujících rychlostí při hře jednohlasých frází dosahuje Rosenwinkel buď využitím legata levé ruky, nebo osobitými cyklickými frázemi využívajícími zákonitosti kytarového hmatníku. Případně jejich kombinacemi. Charakteristickými jsou také fráze přes všechny struny v rozsahu dvou a více oktáv a využívání netradičních míst na hmatníku. Hlavně od XII. polohy nahoru.

Melodicky často využívá princip superpozice, kdy předkládá frázi ukotvenou v odlišné tonalitě než znějící akord. Dále jde o používání pentatonik, taktéž v některých případech v superpozici vůči znějící harmonii. Mnoho Rosenwinkelových charakteristických melodických obrátů vychází z výhodného rozvržení na kytarovém hmatníku nebo vizualizace různých cest na něm. Neopomenutelným výrazovým prostředkem jsou stupnice, které Rosenwinkel dokáže měnit v průběhu fráze beze změny směru melodie. V jeho sólech často zaznívají i fráze vycházející z principu jazzového improvizčního jazyka minulého století. V sólech se rovnoměrně střídají plochy, kde Rosenwinkel spíše tvoří a plochy, kde pracuje s určitým konceptem.

Nelze zapomenout na rytmické cítění, v některých skladbách charakterizované uvolněným hraním za dobou. V mnoha případech uvažuje Rosenwinkel polyrytmicky a cítí více meter najednou. Důležitým výrazovým prostředkem je posouvání jednotlivých not o velmi malé rytmické vzdálenosti vůči „objektivnímu“ rytmu. Tím dosahuje větší expresivity hraných melodií, zvláště v pomalejších tempech. Mnoho frází lze rytmicky zapsat do not jen orientačně. Je pravděpodobné, že při velmi rychlých postupech směřuje spíše k cílovému tónu nebo místu v taktu, než aby cítil přesné rytmické hodnoty probíhající fráze. Většinu času je Rosenwinkel spíše sólistou nad rytmickou sekcí, ale na albu se nachází také několik momentů vzájemné komunikace.

Zvuk Rosenwinkelovy kytary je příjemně barevný a zároveň uvolňuje dostatečné množství energie, aby se prosadil nad celým orchestrem. Velmi vkusně dokáže

používat kytarové zkreslení a další efekty. Při transkribování a analýze Rosenwinkelových sól z alba *Our Secret World* jsem se mnoho naučil a rozhodně mám v plánu zakomponovat některé Rosenwinkelovy koncepty do vlastního hraní. Doufám, že práce byla přínosná, přehledná a pomohla nahlédnout do mysli Kurta Rosenwinkela.

Seznam použitých pramenů

Internetové zdroje

COLLAR, Matt. Artist biography. In: allmusic.com. [online].[cit. 29.4.2022].
Dostupné z: <https://www.allmusic.com/artist/kurt-rosenwinkel-mn0000115399/biography>

Inner Urge | Peter Beets Trio with Kurt Rosenwinkel. In: youtube.com.
[online].[cit. 29.4.2022]. Dostupné z:
https://www.youtube.com/watch?v=CA7XTQcriy8&ab_channel=PeterBeets.
Kanál uživatele Peter Beets

OJM & Kurt Rosenwinkel: The CLOISTER (arr. Ohad Talmor). In: youtube.com.
[online].[cit. 29.4.2022]. Dostupné z:
https://www.youtube.com/watch?v=FmpxYfE9g4Q&ab_channel=OrquestraJazzdeMatosinhos. Kanál uživatele Orquestra Jazz de Matosinhos

Orquestra Jazz de Matosinhos & Kurt Rosenwinkel. In: ojm.pt. [online].[cit. 29.4.2022]. Dostupné z: <https://www.ojm.pt/en/musica/orquestra-jazz-de-matosinhos-kurt-rosenwinkel/>

Our Secret World. In: orquestrajazzdematosinhos.bandcamp.com. [online].[cit. 29.4.2022]. Dostupné z:
<https://orquestrajazzdematosinhos.bandcamp.com/album/our-secret-world>

Turns - OJM + Kurt Rosenwinkel, Aliados, Porto, 2013. In: youtube.com.
[online].[cit. 29.4.2022]. Dostupné z:
https://www.youtube.com/watch?v=6Wbk3n3XyFA&ab_channel=OrquestraJazzdeMatosinhos. Kanál uživatele Orquestra Jazz de Matosinhos

Zhivago - OJM + KURT ROSENWINKEL. In: youtube.com. [online].[cit. 29.4.2022]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=aiw8CTK2o_Q.
Kanál uživatele Orquestra Jazz de Matosinhos

Zvukové zdroje

KURT ROSENWINKEL AND OJM. *Our Secret World*. [CD]. Wommusic, WOM0003, 2010.

KURT ROSENWINKEL TRIO. *Angels Around*. [CD]. Heartcore Records, HCR08, 2020.

ROSENWINKEL, Kurt. *Deep Song*. [CD]. Verve Records, 0075021034563, 2005.

ROSENWINKEL, Kurt. *Heartcore*. [CD]. Verve Records, 0731458977629, 2003.

ROSENWINKEL, Kurt. *The Enemies of Energy*. [CD]. Verve Records, 314 543 042-2, 2000.

ROSENWINKEL, Kurt. *The Next Step*. [CD]. Verve Records, 5172236, 2000.